

УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ
ДЕПАРТАМЕНТУ МІСЬКОГО БЛАГОУСТРОЮ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ
ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ КИЇВСЬКОЇ
МІСЬКОЇ РАДИ (КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ)

РЕГІОНАЛЬНА ДОПОВІДЬ
ПРО СТАН НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО
СЕРЕДОВИЩА
В М. КИЄВІ У 2016 РОЦІ

м. КИЇВ
2017

ЗМІСТ

Вступне слово	4
1. Загальні відомості	6
1.1. Географічне розташування та кліматичні особливості території	6
1.2. Соціальний та економічний розвиток регіону	8
2. Атмосферне повітря	9
2.1. Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря	9
3. Зміна клімату	
3.1. Тенденції зміни клімату	14
3.2. Національна система оцінки антропогенних викидів та абсорбції парникових газів	14
3.3. Політика та заходи у сфері скорочення антропогенних викидів парникових газів адаптації до зміни клімату	15
4. Водні ресурси	17
4.1. Водні ресурси та їх використання	17
4.1.1. Загальна характеристика	17
4.1.2. Водозабезпеченість територій	17
4.1.3. Водокористування та водовідведення	17
4.2. Забруднення поверхневих вод	19
4.3. Якість поверхневих вод	22
4.4. Якість питної води та її вплив на здоров'я населення	25
4.6. Заходи щодо поліпшення стану водних об'єктів	26
5. Збереження біологічного та ландшафтного різноманіття, розвиток природно-заповідного фонду та формування екологічної мережі	28
5.1. Збереження біологічного та ландшафтного різноманіття, формування екологічної мережі	28
5.2. Охорона, використання та відтворення рослинного світу	28
5.2.1. Загальна характеристика рослинного світу	28
5.2.2. Охорона, використання та відтворення лісів	28
5.2.3. Стан використання природних не деревних рослинних ресурсів	29
5.2.4. Охорона та відтворення видів рослин, занесених до Червоної книги України, та тих, що підпадають під дію міжнародних договорів	29
5.2.5 Адвентивні види рослин	29
5.2.6. Охорона, використання та відтворення зелених насаджень	30
5.2.7. Використання та відтворення природних рослинних ресурсів на території природно-заповідного фонду	30
5.3. Охорона, використання та відтворення тваринного світу	31
5.4. Природоохоронні території та об'єкти, що підлягають особливій охороні	32
5.6. Туризм	50

6. Земельні ресурси і ґрунти	52
6.1. Структура та стан земель	52
6.1.3. Деградація земель	53
6.3. Охорона земель	53
6.3.1. Практичні заходи	54
6.3.2. Нормативно-правове, фінансове та інституційне забезпечення, міжнародне співробітництво	54
7. Надра	55
8. Відходи	56
9. Екологічна безпека	60
9.1. Екологічна безпека як складова національної безпеки	61
10. Промисловість та її вплив на довкілля	61
10.1. Структура та обсяги промислового виробництва	62
10.2. Вплив на довкілля	63
11. Енергетика та її вплив на довкілля	64
12. Транспорт та його вплив на довкілля	67
13. Державне управління у сфері охорони навколишнього природного середовища	69
13.3. Державний контроль за додержанням вимог природоохоронного законодавства	69
13.7. Економічні засади природокористування	70
13.7.1. Стан фінансування природоохоронної галузі	70
13.9. Дозвільна діяльність у сфері природокористування	75
Висновки	78

ВСТУПНЕ СЛОВО

Доповідь про стан навколишнього природного середовища міста Києва консолідує інформацію щодо стану забруднення довкілля, охорони та раціонального використання природних ресурсів, здійснення усього комплексу актуальних завдань природоохоронної діяльності в процесі економічної та господарської діяльності на території міста.

Забезпечення екологічно та техногенно безпечних умов життєдіяльності громадян і суспільства, збереження навколишнього природного середовища та раціональне використання природних ресурсів віднесено Законом України «Про основи національної безпеки України» до пріоритетів національних інтересів України (ст.6).

Перелік можливих загроз національній безпеці в екологічній сфері: значне антропогенне порушення та техногенна перевантаженість території України, негативні екологічні наслідки Чорнобильської катастрофи; неефективне використання природних ресурсів, широкомасштабне застосування екологічно шкідливих та недосконалих технологій; неконтрольоване ввезення в Україну екологічно небезпечних технологій, речовин і матеріалів; негативні екологічні наслідки оборонної та військової діяльності.

Державна екополітика України спрямована на поєднання економічного розвитку та невиснажливого використання природних ресурсів, тобто комплексне вирішення економічних та екологічних проблем, створення умов для розв'язання екологічних проблем на національному, регіональному і місцевому рівнях.

Головним суб'єктом забезпечення реалізації державної екополітики на території міста Києва є Управління екології та природних ресурсів, що на сьогодні входить до складу Департаменту міського благоустрою та збереження природного середовища.

За підсумками адміністративно-законодавчих змін відповідно до Закону України від 16 жовтня 2012 року «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації повноважень органів виконавчої влади у сфері екології та природних ресурсів, у тому числі на місцевому рівні» та ліквідації у 2013 році Державного управління охорони навколишнього природного середовища в місті Києві до повноважень даного управління передано низку функцій у сфері екології та природних ресурсів, перш за все щодо здійснення видачі документів дозвільного характеру та надання адміністративних послуг.

Функцію державного контролю здійснює Державна екологічна інспекція у м. Києві, що функціонує у складі Державної екологічної інспекції України.

У рамках процесів реформування всієї системи державного управління, децентралізації та регіоналізації державної політики суспільного соціально-економічного та екологічного розвитку регіонів та територіальних громад актуальним для міста Києва є питання завершення адміністративно-територіальної реформи системи територіального екологічного управління.

Тому стратегічно важливим завданням столиці України на середньострокову перспективу є створення раціональної моделі державно-регіональної системи територіального екологічного управління м. Києва (муніципального екологічного менеджменту) з максимальним урахуванням вимог і можливостей ринкової економіки та новонародженої економіки знань або інформаційної економіки.

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

1.1 Географічне розташування та кліматичні особливості території

Місто Київ розташовано в центрі східної Європи на обох берегах р. Дніпро, у його середній течії, нижче впадіння лівої притоки – р. Десна. Площа міста 836 км². Довжина вздовж берега - понад 20 км.

Географічні координати: північна широта - 50° 26'; східна довгота - 30° 34'; середня висота над рівнем моря - 105 м.

Своєрідність і різноманітність природних умов Києва пов'язані з його розташуванням на межі фізико-географічних зон: лісостепової та мішаних лісів. Північна частина міста розташована на Поліській низовині, південно-західна (правобережна) – на Придніпровській височині, південно-східна (лівобережна) – на Придніпровській низовині.

Поверхня правобережної частини міста – підвищена платоподібна рівнина, розчленована ярами та балками, долинами невеликих річок, лівобережної – низовинна рівнина. Характерні форми рельєфу правобережжя – гори-останці, зокрема, Печерська (її висота найбільша – 196 м над рівнем моря), Старокиївська (188 м), Батієва (176 м), Хоревиця (174 м), Багринова (170 м), Щекавиця, Замкова, Звіринецька, Чорна, Черепанова, Лиса. Найвідоміші яри: Бабин, Хрещатий, Смородинський, Кмитів, Протасів, Цимбалів та інші.

Найнижчі ділянки міста відповідають рівню води в Дніпрі – близько 92 м над рівнем моря.

У геологічному відношенні м. Київ з прилеглими до нього територіями розташований у зоні стику двох регіональних структур північно-східного схилу Українського кристалічного щита та південно-західного борту Дніпровсько-Донецької западини. Межею між ними слугує Дніпровська зона розломів північно-західного простягання. Завдяки цьому Київ знаходиться у досить спокійній тектонічній зоні.

Грунтовий покрив Києва є вельми строкатим, зважаючи на різноманітність природних умов. Північним околицям міста, що тяжіють до Полісся, властиві дерново-підзолисті ґрунти, сформовані переважно під хвойними лісами. На правобережній високій частині міста панують звичні для більшої частини України ґрунти – чорноземи. Утворились вони переважно на дуже своєрідних пухких, добре провітрюваних і відносно сухих суглинках – лесах. У природних київських лісопарках поширені темно – сірі лісові ґрунти, що утворились під пологом широколистяних лісів.

Місто Київ є багатим на воду: існують значні запаси підземної води; окрім цього, великою є кількість поверхневих водних об'єктів: річок, озер, ставків. Загалом водні об'єкти на території міста займають 6,7 тис. га, або 8,0 % території.

Гідрографічна мережа району представлена р. Дніпро, річками його басейну (Десна, Либідь, Сирець, Нивка, Горенка, Віта, стр. Пляховий), озерами, болотами, штучними ставками і каналами.

Річка Дніпро і його долина мають вирішальний вплив на природні умови Києва і дислокацію елементів його житлово-промислової агломерації.

Характерним для режиму всіх річок є чітко виражена весняна повінь, низька літня межень, дещо підвищені рівні восени через сезонні дощі. Живлення річок змішане з переважаючим живленням ґрунтовими водами.

Місто Київ характеризується досить комфортним, помірно континентальним кліматом з теплим літом і м'якою зимою, оптимальною є зволоженість.

Відчутний вплив на клімат Києва здійснює Дніпро, що в межах міста витягнутий в субмеридіональному напрямку. Велика рухома водна площа сприяє формуванню бризового перенесенню повітря: вдень різниця температур між водною та суходолом створює потоки свіжого вологого повітря до міста. Протягом року переважає антициклонічна діяльність, якій властива доволі стійка, малохмарна погода.

Середньорічна температура повітря $+8,9 - +11,90$ °С. Глобальні зміни клімату, що спостерігаються на земній кулі, не могли обминути і Київ. Більше того, на кліматичні умови істотно впливає саме місто – розсіювання тепла з теплотрас, будинків, ТЕЦ і т. ін. У зв'язку з цим температура повітря у місті вища, ніж на його околицях. Підвищення температури повітря у Києві за останні десятиріччя є більшим, ніж глобальне на планеті. Середньорічна кількість опадів становить 600-700 мм. Переважаючий напрямок вітру влітку – західний, взимку – північно-західний.

Загальна площа м. Києва становить $835,6$ км². Забудовані землі міста – $364,0$ км² або 43,5 %, із них під житловою та громадською забудовою знаходиться $115,0$ км². Значна кількість земель зайнята промисловими об'єктами – $56,0$ км², об'єктами транспорту та зв'язку – $22,0$ км².

По функціональному використанню територія м. Києва розділяється на такі зони:

- селітебну (міська і сільська забудова);
- промислову;
- рекреаційну (лісові масиви, парки, сквери, зелені насадження загального користування, об'єкти природоохоронного фонду, водоймища).

Кожна із функціональних зон характеризується своїми особливостями, призначенням і впливом на навколишнє природне середовище.

Селітебна зона характеризується висотною забудовою в центральній правобережній частині міста, на нових масивах- Оболонь, Виноградар, Теремки та ін., на Лівобережжі - масиви Троєщина, Харківський, а також приватною забудовою, яка розташована переважно на околиці міста по його периметру. Негативний вплив цієї зони на навколишнє природне середовище можна оцінити як середній.

Промислова зона складається з промислових та автотранспортних підприємств. В межах Київської міської агломерації вони згруповані в промислові вузли і зони: Подільсько-Оболонський, Шулявка, Нижньолибідський, Дарницький, Тельбінський. Негативний вплив цієї зони на навколишнє природне середовище оцінюється як сильний.

Рекреаційна зона представлена умовно природними ландшафтами (ліси, луки, озера, річки), які збереглися в межах міста і його околиць, а також штучними зеленими насадженнями (парками, лісозахисними смугами і т.п.). Зона позитивно впливає на стан навколишнього природного середовища і є показником екологічного благополуччя. Лише у межах забудованої частини міста площа паркових насаджень досягає 183,0 км², а навколишнє зелене кільце з лісовими масивами Голосієва, Пущі – Водиці та Дарниці становить біля 339,0 км².

1.2 Соціальний та економічний розвиток

Сучасний Київ, де сьогодні мешкає понад 2,865 млн. чол., входить до числа десяти найбільших міст Європи, а за кількістю населення та площею території, що в межах міської смуги становить 835,6 км², поступається лише таким європейським містам як Москва, Лондон, Санкт-Петербург, Рим та Берлін.

Розвиток економіки м. Києва в останні роки демонструє нестійку динаміку, що підтверджує різну адаптованість галузей міського господарства до викликів сучасності, та має наслідком зниження рівня інвестиційно-інноваційної активності та конкурентоспроможності.

На загальну економічну ситуацію в місті в 2016 році продовжує негативно впливати несприятлива зовнішньоекономічна кон'юнктура та ризики з боку зовнішніх факторів: агресія на сході країни з боку Російської Федерації, погіршення зовнішньоекономічної кон'юнктури, згортання іноземними компаніями інвестиційних планів або перенесення термінів їх реалізації на майбутній період, дефіцит зовнішнього фінансування.

Разом із несприятливими зовнішніми факторами на сповільненні основних показників розвитку столиці позначається відсутність проведення системних економічних реформ у країні, корупція та тіньові схеми в економіці, інфляційний тиск і підвищення внутрішнього інвестиційного попиту при зниженні реальних доходів населення.

Враховуючи вищезазначене, діяльність київської міської влади у 2017 році була направлена на врівноваження соціально-економічних процесів у місті Києві та посилення позитивних тенденцій в усіх сферах міського господарства, проведення зростаючого комплексу заходів підтримки малозахисених верств населення, здійснення модернізації інфраструктури та енергозбереження.

2. АТОСФЕРНЕ ПОВІТРЯ

2.1. Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря

Моніторинг забруднення атмосферного повітря проводився Центральною геофізичною обсерваторією на 16-ти стаціонарних постах (ПСЗ), які розташовані у 8-ми районах столиці. Для визначення забрудненості повітря у 2016 році було відібрано і проаналізовано 79976 проб. На ПСЗ № 10 та ПСЗ № 13 протягом всього року спостереження проводились лише за оксидом вуглецю через відключення постів від електроенергії.

На всіх стаціонарних постах визначався вміст основних забруднювальних домішок – завислі речовини, діоксид сірки, оксид вуглецю і діоксид азоту, на одному посту – вміст розчинних сульфатів і оксиду азоту. За вмістом специфічних речовин – сірководень, фенол, фтористий водень, хлористий водень, аміак, формальдегід, залізо, кадмій, манган, мідь, нікель, свинець, хром, цинк спостереження проводились на окремих постах з урахуванням викидів промислових підприємств, розташованих поблизу ПСЗ, а також в районах найбільш завантажених автомагістралей міста.

Загальний рівень забруднення повітря за індексом забруднення атмосфери (ІЗА) у 2016 р. у Києві оцінювався як високий. Загалом по Києву перевищення середньодобових гранично допустимих концентрацій (ГДК_{с.д.}*) спостерігалось з діоксиду азоту у 3,0 рази, з формальдегіду – у 2,0, оксиду азоту – у 1,3 рази. Це речовини 2-го та 3-го класів небезпеки і ті, що протягом усього року у найбільшій мірі забруднювали повітря міста.

Середньорічні концентрації *завислих речовин* перевищували рівень ГДК_{с.д.} на Бессарабській площі (ПСЗ № 7) та проспекті Перемоги (ПСЗ № 11 – район метро Святошин) – в 1,3 рази, на інших постах були на рівні 0,7-0,8 ГДК_{с.д.} Загалом по місту середньорічна концентрація завислих речовин дорівнювала 0,8 ГДК_{с.д.} Максимальні концентрації на постах міста були у межах 0,2-0,6 ГДК_{м.р.}

Вміст *діоксиду сірки* на постах і загалом по місту не перевищував рівня відповідних санітарно-гігієнічних норм. Середньорічні концентрації були у межах 0,1-0,6 ГДК_{с.д.}, максимальні – на рівні 0,1-0,2 ГДК_{м.р.}

З *оксиду вуглецю* найбільші середньорічні концентрації зафіксовані в районах Бессарабської та Деміївської площі (ПСЗ № 20) – 1,1 і 1,0 ГДК_{с.д.} відповідно; на інших постах середньорічні концентрації були у межах від 0,2 до 0,9 ГДК_{с.д.} Загалом по місту середньорічна концентрація оксиду вуглецю становила 0,6 ГДК_{с.д.} За максимальними концентраціями перевищення ГДК_{м.р.} спостерігалось на 7-ми постах, ще на 2-х максимальні концентрації були на рівні 1,0 ГДК_{м.р.} Найбільші разові концентрації спостерігались влітку, у липні: на площі Перемоги (ПСЗ № 6) та Бессарабській площі – 1,6 ГДК_{м.р.}, на вулиці Олександра Довженка (ПСЗ № 2), проспекті Перемоги і Деміївській площі – 1,4 ГДК_{м.р.} Повторюваність випадків перевищення максимально разової ГДК від

* - згідно РД 52.04-186-89 середньодобові ГДК (ГДК_{с.д.}) стосуються тривалої дії забруднювальних домішок і з цими ГДК порівнюються середньомісячні концентрації; максимально разові ГДК (ГДК_{м.р.}) відносяться до випадків відбору проб протягом 20 хвилин і з цими ГДК порівнюються разові концентрації домішок.

загальної кількості спостережень з оксиду вуглецю становила на Бессарабській площі – 4,9%; по місту вона становила 0,2% (у минулому році – 0,6%).

Вміст **діоксиду азоту** за середньорічними та максимальними концентраціями перевищував рівень відповідних ГДК майже на всіх постах. Найбільш високі середньорічні концентрації діоксиду азоту спостерігались на постах, які розташовані поблизу автомагістралей з інтенсивним рухом транспорту: в районі Бессарабської площі – 3,8 ГДК_{с.д.}, на проспекті Перемоги, Деміївській площі та вулиці Довженка – 3,5 ГДК_{с.д.} На інших постах середньорічні концентрації були у межах 1,0-3,3 ГДК_{с.д.}

Максимальні разові концентрації діоксиду азоту відмічались у липні на проспекті Перемоги – 4,1 ГДК_{м.р.}, Бессарабській площі – 4,0 ГДК_{м.р.}, вулиці Довженка – 3,8 ГДК_{м.р.}, Деміївській площі і вулиці Каунаській (ПСЗ № 9) – 3,7 ГДК_{м.р.} На інших постах максимальні концентрації діоксиду азоту були у межах 1,1-2,6 ГДК_{м.р.}, на ПСЗ № 5 (проспект Науки, район Багринової гори) – 0,7 ГДК_{м.р.} Повторюваність випадків перевищення максимально разової ГДК від загальної кількості спостережень по місту становила 10,1% (в минулому році – 17,1%); найвища повторюваність відмічена на ПСЗ № 7 – 21%.

Вміст **формальдегіду** у повітрі міста був підвищений. Середньорічні концентрації цієї домішки майже на усіх постах, де вона визначалась, перевищували середньодобову ГДК у 1,3-2,3 рази. Найбільш високий середньорічний вміст формальдегіду спостерігався на Бессарабській і Деміївській площах, проспекті Перемоги та вулиці Довженка – 2,3 ГДК_{с.д.}; найнижчий вміст формальдегіду відмічено на проспекті Науки – 0,7 ГДК_{с.д.} Разові концентрації формальдегіду були у межах 0,3-0,7 ГДК_{м.р.}, найвищі з них відмічались у липні.

Середньорічний вміст оксиду азоту (визначався лише на ПСЗ № 20) становив 1,3 ГДК_{с.д.}, максимальний – 0,4 ГДК_{м.р.}

Середньорічні концентрації сірководню на трьох постах, де вимірювалась ця домішка, становили 0,002 мг/м³, максимальні – 0,004 мг/м³ (0,5 ГДК_{м.р.}).

Середньорічний вміст інших специфічних домішок загалом по місту складав: фенолу – 0,7 ГДК_{с.д.}, фтористого водню – 0,6, хлористого водню – 0,4, аміаку – 0,3 ГДК_{с.д.} Дані з розчинних сульфатів та сірководню в кратності ГДК_{с.д.} не наводяться через їх відсутність для цих речовин. Максимальні концентрації вищезгаданих забруднювальних домішок не перевищували відповідні санітарно-гігієнічні нормативи, лише максимальний вміст хлористого водню у липні-серпні досягав рівня 1,0 ГДК_{м.р.}

Вміст важких металів, був значно нижче рівнів допустимих норм. Середньорічні концентрації кадмію, заліза, мангану, міді, нікелю, свинцю, хрому та цинку на всіх постах і по місту у 2016 році були на рівні 0,0-0,1 ГДК_{с.д.}

У річному ході середньомісячних концентрацій підвищення вмісту оксиду вуглецю відмічено у липні та грудні, діоксиду азоту – з квітня по серпень з максимумом у липні, оксиду азоту – у квітні та липні, фенолу – у липні, фтористого водню – у липні-серпні, хлористого водню – у червні-липні. Вміст завислих речовин, діоксиду сірки та аміаку протягом року майже не змінювався. Підвищення середньомісячного вмісту формальдегіду вище 2,0

ГДК_{с.д.} відмічалось у квітні та червні-серпні. Найбільш суттєве зростання (до рівня 3,0 ГДК_{с.д.}) зафіксовано у липні, що пов'язано з утворенням формальдегіду, як вторинної домішки в процесі фотохімічних реакцій при високій температурі повітря та інтенсивній сонячній радіації.

Оцінка сумарного забруднення атмосферного повітря міста за індексом забруднення атмосфери (ІЗА) протягом року вказувала на підвищений рівень забруднення у січні, високий – з лютого по вересень з найвищими значеннями у липні, підвищений – з жовтня по грудень.

Цьогорічний липень у Києві був спекотним за температурним режимом. За даними метеостанції Центральної геофізичної обсерваторії, яка розташована на проспекті Науки, середньомісячна температура липня у Києві склала +22,4°C, що перевищило кліматичну норму на 3,1°C. Крім цього, влітку фіксувався дефіцит опадів: у червні їх випало 15 мм, що склало 21% від кліматичної норми, у липні – 46 мм (52% від норми), у серпні – 27мм (39% від норми).

Починаючи з третьої декади червня та майже увесь липень у Києві спостерігались метеорологічні умови, що сприяли накопиченню та утриманню шкідливих домішок у приземному шарі повітря. На основі цих даних Українським гідрометцентром було надано 4 штормові попередження про високий рівень забруднення атмосферного повітря в Києві. Зростання забруднення повітря у ці періоди було зумовлено спекотною погодою, нічними приземними інверсіями, відсутністю опадів та слабким приземним вітром.

У період з 25 по 31 липня відсутність перемішування у вертикальному шарі та висока нічна вологість повітря сприяли накопиченню та утриманню шкідливих домішок біля землі, що призвело до утворенню смогу. Середньодобові концентрації діоксиду азоту у цей період на постах міста досягали 3,1-5,6 ГДК_{с.д.}, формальдегіду – 2,7-4,8 ГДК_{с.д.}, оксиду вуглецю – 1,2-2,3 ГДК_{с.д.}, оксиду азоту – 1,6-1,7 ГДК_{с.д.} Також у ці дні на деяких постах зафіксовано максимальний вміст оксиду вуглецю (1,2-1,6 ГДК_{м.р.}) та хлористого водню (1,0 ГДК_{м.р.}).

Через такі погодні умови у липні відмічалось зростання рівня забруднення повітря майже всіма домішками та зростання ІЗА (індексу забруднення атмосфери) на постах в районах Бессарабської та Деміївської площ до рівня «дуже високий».

Загалом за середньорічними концентраціями забруднювальних домішок у 2016 р. на 10-ти постах міста рівень забруднення оцінювався, як високий. Місцями з найбільшим забрудненням повітря були Бессарабська та Деміївська площі. Також високим рівнем забруднення характеризувались проспект Перемоги (район метро Святошин), вулиця Олександра Довженка (район метро Шулявка), Оболонський проспект, площа Перемоги, вулиці Каунаська, Семена Скляренка, Академіка Стражеска (перетин з бульваром Вацлава Гавела), бульвар Лесі Українки. Підвищений рівень забруднення зафіксовано в районах вулиці Попудренка (район метро Чернігівська), Гідропарку та вулиці Інженера Бородіна. Найменш забрудненим (низький рівень) був район проспекту Науки (поряд з метеомайданчиком обсерваторії) – див.рис.

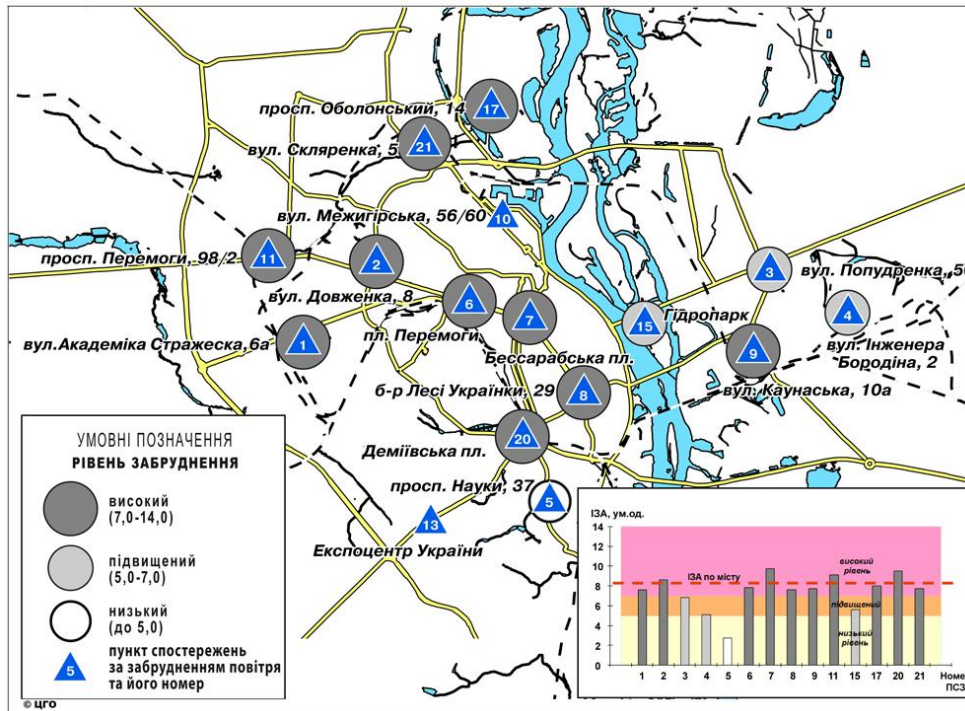

Рис. Рівні забруднення атмосферного повітря на постах спостережень ЦГО у м.Києві за 2016 рік (по ІЗА)

У порівнянні з попереднім роком рівень забруднення атмосферного повітря міста по ІЗА дещо знизився (з 9,4 до 8,3), але залишився на рівні «високого». Знизились середньорічні концентрації діоксиду та оксиду азоту, формальдегіду. Вміст інших домішок майже не змінився.

Динаміка обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря за 2016 рік та два попередніх

Показники	2014 рік	2015 рік	2016 рік
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на км ² , т	37,6	32,0	41,0
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на одну особу, кг	10,9	9,2	11,7

Динаміка обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря

Назва забруднюючої речовини	2014 рік		2015 рік		2016 рік ¹
	стаціонарними джерелами	пересувними джерелами	стаціонарними джерелами	пересувними джерелами	стаціонарними джерелами
1	2	3	4	5	6
Викиди забруднюючих речовин, усього, тис. т	31,4	182,8	26,7	144,3	34,3
у тому числі:					
метали та їх сполуки	0,1	-	0,1	-	0,1
стійкі органічні забруднювачі	0,0	-	0,0	-	0,0
оксид вуглецю	2,1	137,2	2,1	107,0	2,2
діоксид та інші сполуки сірки	9,9	1,7	6,5	1,5	12,3
сполуки азоту	7,8	17,8	6,9	15,4	7,6
з них оксид азоту	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0
речовини у вигляді суспендованих твердих частинок	4,9	-	4,7	-	5,8
неметанові леткі органічні сполуки	5,9	23,5	5,8	18,1	5,7
метан	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5
інші	0,1	2,0	0,1	1,8	0,1
Крім того, діоксид вуглецю (млн т)	5,6	2,3	5,1	1,9	5,7

¹Примітка: у 2016 році розрахунки щодо обсягів викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел не проводились.

3. ЗМІНА КЛІМАТУ

3.1.Тенденції зміни клімату в м. Києві*

Мікроклімат міста формується взаємодією атмосферних процесів та локальних особливостей території. Як і всі великі міста, м. Київ створює специфічний клімат, який є результатом поєднання загальних кліматоутворюючих факторів (сонячної радіації, циркуляції атмосфери), так і особливих чинників – підстильної поверхні, яка включає асфальтове, бетонне і металеве покриття. Велика теплоємність будівельних матеріалів призводить до зниження тепловідбивної здатності (альbedo) і ефекту теплоакумуляції, що у поєднанні із активною господарською діяльністю в підсумку призводить до формування над містом своєрідного «острова тепла», котрий суттєво впливає на мікроклімат міста. В ранкові години різниця температур між містом і замиською територією складає 3-3,5°C взимку, і 2,5-3°C в ранкові години. Спостерігається, також, стійка тенденція формування різниці відносної вологості у Києві порівняно із прилеглими територіями в середньому на 1-3% впродовж року.

Важливою особливістю мікроклімату Києва є наявність температурних контрастів між рівнинним лівобережжям і горбистим правобережжям р.Дніпро. Взимку, після замерзання річки, температура повітря на лівому березі зазвичай на 3°C нижча, ніж на правому.

На циркуляцію повітря впливають особливості забудови Києва, де в останні роки зросла кількість висотних споруд, а також наявність великої кількості водойм. У Києві швидкість вітру в усі пори року нижча, ніж за його межами.

Велике значення для формування клімату міста має пограничний шар повітря, який містить гази, аерозолі, пил, котрі істотно змінюють режим сонячної радіації, яка є одним із найважливіших факторів впливу на мікроклімат міста. Для Києва в цілому характерна тенденція зменшення прямої сонячної радіації внаслідок забрудненості атмосфери аерозольними викидами. Зменшення таких викидів промисловими підприємствами внаслідок згорання виробництв чи їхнього виведення за межі Києва компенсується зростанням викидів від автотранспорту із яким пов'язано до 80% відсотків сумарного обсягу забруднюючих речовин в атмосферному повітрі міста.

Наявність Київського водосховища постійно впливає на термічний режим р.Дніпро, а наявність Канівського водосховища призвела до підвищення рівня річки в межах Києва в середньому на 1,5-2 м. порівняно із природним.

До найсуттєвіших стійких тенденцій змін клімату в м.Києві слід віднести:

- зменшення тривалості сонячного сяйва взимку і восени із одночасним збільшенням на 4% в середньому річно;
- зростання показників мінімальної і максимальної температури повітря;

- зменшення кількості туманних днів від 42 на рік в середньому (70-ті рр. ХХ ст.) до 30 в останнє десятиріччя;

- скорочення тривалості зимового сезону внаслідок впливу глобальних чинників та збільшення тривалості осіннього сезону через більш пізній перехід позначки 0°C, тривалість літнього і весняного сезонів суттєво не змінюється;

- зростання максимальних значень атмосферного тиску в усі місяці за винятком січня, що пояснюється впливом Азорського антициклону.

*На основі даних багаторічних спостережень та висновків Українського науково-дослідного гідрометеорологічного інституту та Центральної геофізичної лабораторії.

3.2. Національна система оцінки антропогенних викидів та абсорбції парникових газів

Глобальні кліматичні зміни, що відбуваються на планеті, є невід'ємною складовою процесів економічної, політичної та гуманітарної глобалізації.

Результати наукових досліджень незаперечно засвідчують, що домінуючою причиною глобального потепління, що спостерігається, є антропогенне підсилення парникового ефекту. Зміна клімату вже відбувається, а її наслідки мають переважно негативний характер і посилюватимуться у майбутньому. В першу чергу наслідки впливу парникового ефекту відчувають індустриальні країни та міста-мегаполіси, які споживають найбільше енергоресурсів та продукують найбільшу кількість забруднюючих речовин від пересувних джерел.

Основною причиною зміни клімату є використання викопного палива та неефективне споживання енергії, що виробляється. Надмірна кількість газів, які утворюються в результаті діяльності ТЕЦ, транспорту, сільського господарства, промисловості, а також лісових пожеж, утримують сонячне тепло у нижніх шарах атмосфери, не даючи йому повертатись до космосу.

Згідно Порядку функціонування національної системи оцінки антропогенних викидів та абсорбції парникових газів, які не регулюються Монреальським протоколом про речовини, що руйнують озоновий шар, затвердженого Кабінетом Міністрів України, забезпечення функціонування національної системи покладалося на Держекоінвестагентство, яке з 07.05.2015 року знаходиться в стадії ліквідації та його правонаступником стало Мінприроди України.

За інформацією Мінприроди України 7 вересня 2016 року українська делегація взяла участь у 29-му засіданні Комітету з відповідності Кіотського протоколу, РКЗК ООН.

Під час засідання, представники нашої делегації підкреслили, що Україна визначила пріоритетом своєї політики - боротьбу зі зміною клімату. Зокрема, Україна стала третьою європейською країною, котра ратифікувала Паризьку Угоду. Також представники української делегації наголосили на повній технічній готовності здійснювати всі необхідні заходи щодо виконання вимог звітності за Кіотським протоколом.

Представники Комітету відзначили значний прогрес України у вирішенні проблем які виникли у зв'язку із відключенням влітку минулого року Національного електронного реєстру антропогенних викидів та абсорбції парникових газів.

Як відомо, 3 серпня 2016 року роботу реєстру було відновлено та здійснено основні операції, які дозволили провести процедуру реконсиляції вуглецевих одиниць, які знаходяться на сервері реєстру і процедуру синхронізації часу серверів Національного реєстру та Міжнародного журналу транзакцій ITL.

Ці заходи дозволили відмінити пункти попереднього рішення Комітету від 22 червня 2016 року щодо невідповідності українського реєстру та намір про призупинення дії механізмів Кіотському протоколу.

Комітет також відзначив значну політичну волю, висловлену Україною у своїй заяві щодо ситуації, яка склалася.

Водночас під час засідання було підтверджено попередні висновки Комітету щодо невиконання Україною вимог звітності у рамках першого періоду зобов'язань Кіотського протоколу у повному обсязі. Секретаріату Кіотського протоколу спільно з українською стороною рекомендовано актуалізувати План щодо виконання зазначених вимог.

Нагадуємо, перший період Кіотського протоколу закінчився в 2012 році.

3.3. Політика та заходи у сфері скорочення антропогенних викидів парникових газів та адаптації до зміни клімату

Керівники місцевих органів виконавчої влади повною мірою усвідомлюють серйозність потенційних загроз пов'язаних із кліматичними змінами.

Наразі розроблено проект Комплексної цільової програми екологічного благополуччя міста Києва на 2018-2020 роки, який найближчим часом буде передано на розгляд до Київради, де значна частина заходів спрямована саме на досягнення завдань по зменшенню негативного впливу парникових газів та створення сприятливого для рекреації міського середовища.

4.ВОДНІ РЕСУРСИ

4.1. Водні ресурси та їхнє використання

4.1.1. Загальна характеристика.

Місто Київ є багатим на воду: існують значні запаси підземної води; окрім цього, великою є кількість поверхневих водних об'єктів: річок, озер, ставків. Загалом водні об'єкти на території міста займають 6,7 тис. га, або 8,0 % території.

На території міста Києва розташовано близько 426 водойм різного типу. Це озера, системи ставків, малі ріки, а також річкова ділянка Дніпра, яка нижче м. Києва утворює Канівське водосховище. Для кожної водойми характерні свої гідрологічні характеристики та антропогенне навантаження різного ступеня інтенсивності.

Водойми Києва зазнають суттєвого рекреаційного навантаження, пов'язаного із використанням місць відпочинку біля води. Щорічно розпорядженням виконавчого органу Київської міської ради (КМДА) визначається перелік зон відпочинку біля води, на яких за умов виконання комплексу заходів із благоустрою та облаштування дозволено відпочинок з купанням; перелік міських централізованих пляжів, на яких дозволено відпочинок з купанням; перелік водних об'єктів, які не рекомендовані для купання населення.

4.1.2. Водозабезпеченість територій та регіонів

Київ забезпечується питною водою з трьох джерел водопостачання – річок Дніпра, Десни та підземних водоносних горизонтів. Артезіанський водопровід експлуатує свердловини сеноман-келовейського та середньоюрського водоносних горизонтів, глибиною від 90 до 340 м.

4.1.3. Водокористування та водовідведення.

Загальна проектна потужність господарсько-питного водопроводу м. Києва складає 2100 тис. м³/добу, у т.ч. з Дніпровської водопровідної станції – 600 тис. м³/добу, з Деснянської водопровідної станції – 1080 тис. м³/добу, з артезіанського водопроводу – 420 тис. м³/добу.

У 2016 році водокористування з поверхневих джерел водопостачання становило 247,9 млн м³ води.

В місті Києві функціонує система централізованої каналізації, до складу якої входять каналізаційні самопливні, напірні мережі і колектори діаметрами від 100 мм до 3100 мм, каналізаційні насосні станції, Бортницька станція аерації.

Бортницька станція аерації на сьогодні є єдиним складним комплексом інженерних споруд, обладнання та комунікацій, призначених для повного біологічного очищення стічних вод міста Києва та окремих регіонів Київської області (Вишгород, Ірпінь, Вишневе, Гнідин, Щасливе, Чабани, Коцюбинське, Новосілки, Софіївська Борщагівка, Петропавлівська

Борщагівка, Гатне), на якому проходять очищення всі побутові стічні води, а також стоки промислових підприємств.

Проектна потужність станції – 1800 тис. м³ стічних вод/добу. За 2016 рік очищено 265,43 млн м³ стічних вод.

Використання води за видами економічної діяльності у 2016 році та двох попередніх

Види економічної діяльності	2014 рік		2015 рік		2016 рік	
	усього, млн. м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної	усього, млн. м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної	усього, млн. м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної
Усього по регіону	554,7	59	544,4	74,2	543,8	85,46
За видами економічної діяльності:						
Промисловість	328,5	-	379,5	-	380,4	-
Житлово-комунальне господарство	221,3	-	158,8	-	157,0	-
Інша діяльність	4,9	-	5,7	-	6,4	-

4.2. Забруднення поверхневих вод

Останніми роками спостерігається тенденція до погіршення якості води поверхневих джерел водопостачання міста Києва через антропогенне і природне забруднення. Забруднення природного походження насамперед пов'язано з тим, що води р. Дніпро та р. Десна формуються в північних районах Українського і Білоруського Полісся, що є потужними джерелами надходження органічних речовин природного походження.

Хімізація сільського господарства, забудова прибережних територій, екологічні негаразди призвели до забруднення річок великою кількістю неочищених і недостатньо очищених стічних вод. Час від часу фіксуються залпові скиди забруднень антропогенного характеру. Довготривалий і стійкий льодостав взимку та висока температура води влітку призводять до зниження вмісту розчиненого кисню в ріках, що вкрай негативно впливає на органолептичні показники питної води.

На сьогодні надмірне антропогенне навантаження на природне середовище міста істотно знизило якість водно-ресурсного потенціалу. Основними причинами забруднення київських водойм є наступні фактори: порушення режиму прибережних захисних смуг водойм; поверхневі стоки, які відводяться з території міста двома сотнями колекторів дощової каналізації з яких лише 0,4% обладнані очисними спорудами; урегульованість Дніпра, що сповільнює процеси самоочищення його води; періодичні скиди антропогенного характеру та інше.

Зливові води вносять до водного середовища забруднюючі речовини внаслідок забруднення атмосферних опадів в результаті сортування на поверхні гідроерозолі забруднень при проходженні приземних шарів атмосфери, випадання та стоку по поверхні водозабірних басейнів. Майже 50-80 % від загальної кількості забруднюючих речовин, що надходять до водойми, припадає на зливовий стік. Винос забруднюючих речовин у водне середовище призводить до замулення водних об'єктів, погіршення кисневого режиму, органолептичних та фізико-хімічних показників води, викликає первинне та вторинне забруднення водойми. Надходження значної кількості біогенних елементів інтенсифікують у водних об'єктах процеси евтрофікації.

У кількісному відношенні споживачі міста Києва задовольняються питною водою повною мірою.

Вода забирається з поверхневих джерел р. Дніпро і р. Десна та очищується на водопровідних станціях. Технологія очищення води включає обробку води з подальшим відстоюванням та фільтруванням. У результаті очищення утворюється осад. Основна маса осаду осідає у відстійниках, а решта – затримується в загрузці швидких фільтрів. У процесі експлуатації очисні споруди підлягають періодичному промиванню та чищенню.

Осади відстійників та промивні води з фільтрів скидаються в р. Дніпро та Русанівську протоку. Скид цих осадів є значним забруднювачем ріки.

У місті Києві функціонує система централізованої каналізації, до складу якої входять каналізаційні самопливні, напірні мережі та колектори діаметрами від 100 мм до 3100 мм, каналізаційні насосні станції, Бортницька станція аерації.

Скид забруднюючих речовин у водні об'єкти Дніпровською, Деснянською водопровідними станціями і Бортницькою станцією аерації (після очищення) здійснюється згідно з дозволом на спеціальне водокористування від 02.06. 2017 № Укр-618-Киє для ПрАТ «АК «Київводоканал» та затвердженими гранично допустимими скидами (ГДС), а також тимчасово погодженими скидами (ТПС) речовин зі зворотними водами. Забруднені зворотні води Дніпровської і Деснянської водопровідних станцій та Бортницької станції аерації відповідають вимогам ТПС. Дотримання нормативів ГДС (концентрації забруднюючих речовин, об'єми скиду забруднюючих речовин у водні об'єкти) можливе лише при введенні в експлуатацію станцій зневоднення осадів на Дніпровській та Деснянській водопровідних станціях.

Споруди Бортницької станції аерації, побудовані ще в 60-80-х роках минулого століття, застаріли не тільки фізично, але й морально, не можуть забезпечувати встановлені нормативи ГДС без проведення кардинальної реконструкції всієї станції. Особливо це стосується очищення стоків від біогенних елементів – сполук азоту та фосфатів.

Об'єми скиду зворотних вод, забруднюючих речовин по Дніпровській та Деснянській водопровідним станціям і Бортницькій станції аерації за 2016 рік

№	Підрозділ	Об'єм зворотних вод, тис. м ³	Маса забруднюючих речовин, тон
1.	Дніпровська водопровідна станція	5648,3	687,7
2.	Деснянська водопровідна станція	14081,8	2851,0
3.	Бортницька станція аерації	265431,1	57831,0

Згідно з дозвільними документами, у водні об'єкти скидаються такі забруднюючі речовини: азот амонійний, алюміній, БСК5, БСК20, завислі речовини, нафтопродукти, нітрати, нітроти, сульфати, фосфати, хлориди, ХСК.

Скидання зворотних вод та забруднюючих речовин водокористувачами-забруднювачами поверхневих водних об'єктів

Назва водокористувача-забруднювача	Наявність, потуж потуж (м ³ /добу), ефекти ефекти використання потуж (використання потуж споруд)	2014 рік			2015 рік			2016 рік		
		Об'єм скидання зворотних вод, тис. м3	У тому числі об'єм скидання забруднених (без очищ очищ) та недостатньо очищ зворотних вод, тис.м3	Кількість забруднюючих речовин, що скидаються із зворотними водами,, т	Об'єм скидання зворотних вод, тис. м3	У тому числі об'єм скидання забруднених (без очищ очищ) та недостатньо очищ зворотних вод, тис.м3	Кількість забруднюючих речовин, що скидаються із зворотними водами,, т	Об'єм скидання зворотних вод, тис. м3	У тому числі об'єм скидання забруднених (без очищ очищ) та недостатньо очищ зворотних вод, тис.м3	Кількість забруднюючих речовин, що скидаються із зворотними водами,, т
р.Дарниця										
ТОВ «Євро-реконструкція»	Проектна потужність 1296 м ³ /добу	4970	4735,6 184	3000	-	-	-	-	-	-
р. Дніпро, Русанівська Протока										
ПрАТ «АК «Київводоканал»	Проектна потужність 1800000 м ³ /добу	-	-	-	279981,3	20960	3188,7	285161,11	19730	2900

Скидання забруднюючих речовин із зворотними водами у поверхневі водні об'єкти

Скидання забруднюючих речовин за регіоном/ Перелік скинутих забруднюючих речовин	2014 рік	2015 рік	2016 рік
	Обсяг забруднюючих речовин, тис.т	Обсяг забруднюючих речовин, тис.т	Обсяг забруднюючих речовин, тис.т
1	2	3	4

БСК повний	3,1	1,533	1,576
Нафтопродукти	0,02	0,02	0,02
Завислі речовини	2,16	0,999	3,515
Сухий залишок	67,04	56,74	72,47
Сульфати	9,19	11,27	15,711
Хлориди	19,56	17,54	19,129
Азот амонійний	2,142	1,852	1,794
Нітрати	8,842	9,08	10,265
СПАР	0,04	0,05	0,06
Залізо	0,001	0,02	0,05
Нітрити	10,02	0,001	0,426
ХСК	11,37	8,147	8,688
Фосфати	1,23	0,111	0,14
Алюміній	-	-	0,001

4.3. Якість поверхневих вод

Поверхневими джерелами централізованого господарського-питного водопостачання міста Києва є р. Дніпро та р. Десна.

Якість води р. Десна протягом всього 2016 року характеризувалась значеннями показників забарвленості, каламутності, перманганатної окиснюваності, вмісту заліза вищими, ніж у 2015 році. У період весняного паводку (березень-травень) спостерігалось підвищення забарвленості до 44 градусів, каламутності до 13,1 мг/дм³, перманганатної окиснюваності до 11,2 мг/дм³, вмісту заліза до 1,0 мг/дм³. З липня спостерігалось поступове поліпшення якості води за каламутністю, забарвленістю та перманганатною окиснюваністю. Температура води підвищилась до 27оС, вміст розчиненого кисню знизився до 3,4 мг/дм³.

За результатами лабораторних досліджень, позначалось покращення якості води р. Десна з липня по жовтень та незначне погіршення її якості з листопада до кінця 2016 року.

Щодо якості води р. Дніпро у 2016 році, у порівнянні з 2015 роком, спостерігались вищі значення за показниками забарвленість, перманганатна окиснюваність, вміст заліза. Під час весняного паводку (березень – травень) підвищились такі показники: забарвленість – до 54 градусів, перманганатна окиснюваність – до 13,6 мг/дм³, вміст заліза – до 0,24 мг/дм³. Влітку якості води за цими показниками майже не змінювалась. Однак фіксувалось підвищення температури води до 26оС, зниження розчиненого кисню у воді до 4,5 мг/дм³ та, як наслідок, незначне підвищення марганцю до 0,15 мг/дм³. З вересня і до кінця року якості води р. Дніпро покращувалась.

За результатами лабораторних досліджень якості води р. Десна було виявлено, що фітопланктон у районі водозабірних споруд в основному складають діатомові та зелені водорості. Протягом року прослідковувались характерні особливості інтенсивності розмноження окремих фітопланктонних форм. Діатомові водорості зустрічались у воді р. Десна в усі пори року і мали період масового розмноження у березні-травні (1 395 – 31 550 кл/см³) переважно за рахунок водоростей роду *Stefanodiskus*. Розвиток літнього фітопланктону характеризувався вираженою перевагою зелених водоростей, що становили до 75 відсотків від загальної кількості. Максимальне значення у серпні становило 10 800 кл/см³.

Зоопланктон р. Десна представлений таким видовим складом: гамарус – рід невеличких рачків родини бокоплавів; ракоподібні – кладоцери, копеподи. Максимальне значення зоопланктону зафіксовано у травні і становило 2 850 екз/м³.

Фітопланктон р. Дніпро в районі водозабірних споруд в основному складають синьо-зелені, зелені, евгленові та діатомові водорості. Максимальне розмноження синьо-зелених водоростей, що становили до 80 відсотків від загальної кількості, спостерігалось з липня по вересень 2016 року. Найбільше значення фітопланктону було зафіксовано в липні і становило 99 994 кл/см³.

Зоопланктон р. Дніпро представлений таким видовим складом: ракоподібні – кладоцери, копеподи; та вид двостулкових моллюсків – дрейсена. Масове розмноження зоопланктону спостерігалось у серпні і досягло 45 429 екз/м³.

Мікробіологічна оцінка якості води поверхневих джерел водопостачання р. Дніпро та р. Десна в районі водозабірних споруд проводилась за показниками: загальне мікробне число (КУО/см³), загальні коліформи (лактозопозитивні кишкові бактерії), ешеріхія колі (*E. coli*), коліфаги, патогенні ентеробактерії.

Протягом 2016 року якості води р. Десна за мікробіологічними показниками мала такі значення: загальне мікробне число коливалось у межах 9 – 820 (КУО/см³), загальні коліформи – <9 – 2380 (КУО/дм³), *E. coli* – <9 – 909 КУО/100 см³, коліфаги – відсутність – 2000 (БУО/дм³,) патогенні ентеробактерії – відсутні (наявн./дм³). З підвищенням температури води до 27оС у липні місяці були зафіксовані максимальні значення загального мікробного числа та загальних коліформ.

Якість води р. Дніпро за мікробіологічними показниками коливалась в межах: загальне мікробне число 1 – 13 000 (КУО/см³), загальні коліформи – <9 – 21 818 (КУО/дм³), E. coli – <9 – 11 818 КУО/100 см³, коліфаги – відсутність – 400 (БУО/дм³,) патогенні ентеробактерії – відсутні (наявн./дм³). Максимальні значення загального мікробного числа та загальних коліформ зафіксовано у вересні.

За результатами лабораторних досліджень у 2016 році якість води р. Десна за мікробіологічними показниками була вищою за якість води р. Дніпро.

Радіаційний стан поверхневих вод р. Дніпро та р. Десна оцінювався за загальною бета-активністю, загальною альфа-активністю, цезієм 137 та стронцієм 90. Відхилень від нормативних вимог зафіксовано не було. Якість води р. Десна коливалась у межах: загальна бета-активність – <0,11 – 0,34 Бк/дм³ (норматив ≤ 1 Бк/дм³); загальна альфа-активність – <0,005 – 0,039 (норматив – 0,1 Бк/дм³); цезій 137 – <0,0161 – <0,0455 Бк/дм³ (норматив – ≤ 2 Бк/дм³); стронцій – <0,01 – 0,01 (норматив – ≤ 2 Бк/дм³). Якість води р. Дніпро коливалась у межах: загальна бета-активність – <0,11 – 0,29 Бк/дм³ (норматив ≤ 1 Бк/дм³); загальна альфа-активність – <0,005 – 0,044 (норматив – 0,1 Бк/дм³); цезій 137 – <0,0255 – <0,0327 Бк/дм³ (норматив – ≤ 2 Бк/дм³); стронцій – 0,01 – 0,06 (норматив – ≤ 2 Бк/дм³).

У 2016 році в м. Києві обстежено стан близько 80 водних об'єктів: р. Либідь, р. Нивка, оз. Тельбін, стр. Сирець, стр. Віта, Русанівський канал, затока Коник, каскад озер Пуща-Водиця, озера: Заплавне, Тягле, Небреж, Мартишів, Алмазне, Центральне, Синє, Гаращица та інші.

У результаті проведених обстежень та виконаних гідрохімічних аналізів виявлено такий стан водойм.

Сонячне. За результатами гідрохімічних значень у III кварталі 2016 року якість води відповідає встановленим нормам ГДК.

о. Центральне. За результатами гідрохімічних значень у I кварталі 2016 року якість води відповідає встановленим нормам ГДК.

о. Редькине. За результатами гідрохімічних значень у II кварталі 2016 року зафіксовано перевищення показника окиснення Оксигену 2,7 ГДК.

р. Сирець. За результатами гідрохімічних значень у II кварталі 2016 року зафіксовано перевищення показника катіонів Феруму - 2,1 ГДК та по вмісту нафтопродуктів – 3 ГДК. Також виявлено незначне підвищення загального рівня ХСК з перевищенням норми до 1,06 ГДК.

Ставок у парк «Перемога». За результатами гідрохімічних значень у II кварталі 2016 року зафіксовано перевищення показника окиснення Оксигену 1,2 ГДК та вмісту завислих речовин – 2,4 ГДК. Також виявлено незначне підвищення загального рівня ХСК з перевищенням норми до 1,04 ГДК.

Озеро без назви серед садівницьких товариств «Осокорки». За результатами гідрохімічних значень у III кварталі 2016 року зафіксовано перевищення показника катіонів Феруму - 11,6 ГДК та завислих речовин – 17,4 ГДК.

4.4. Якість питної води та її вплив на здоров'я населення

У м. Києві контроль за якістю питної води здійснюється 3-ма хіміко-бактеріологічними лабораторіями ПА «АК «Київводоканал».

Виробничий контроль безпечності та якості питної води проводиться за робочими програмами, складеними відповідно до вимог Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-171-10). Робочі програми виробничого контролю є складовою частиною технологічних регламентів, що мають висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи МОЗ України. Якість питної води контролюється на всіх етапах її підготовки: на очисних спорудах, перед подачею в розподільну мережу, на насосних станціях і безпосередньо в розподільчій водопровідній мережі. Якість питної води в місті Києві контролюється цілодобово.

Щодоби здійснюється відбір та аналіз приблизно 1000 проб води, що контролюються за 22 показниками. Щодня на очисних спорудах і в розподільчій мережі відбирається приблизно 100 проб води для санітарно-мікробіологічних досліджень, а також проводиться більше 1000 аналізів за органолептичними та хімічними показниками. Щомісяця якість питної води контролюється за 48 показниками, а в широкому спектрі інгредієнтів питна вода щороку досліджується за 75 показниками. Контроль за показниками якості питної води здійснюється щодня у 25 контрольних точках мереж, 19 насосних водопровідних станціях, 122 артезіанських свердловинах. Особливо суворий режим контролю запроваджується у весняно-літній період.

Упродовж 2016 року якість питної води централізованої системи водопостачання міста Києва відповідала нормативним вимогам Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-171-10).

Основні підземні горизонти, що експлуатуються ПрАТ «АК «Київводоканал» для забезпечення централізованого водопостачання міста Києва – сеноман-келовейський та середньоюрський.

На балансі ПрАТ «АК «Київводоканал» перебуває 27 артезіанських насосних станцій та 363 артезіанські свердловини. Для видобування підземних вод ПрАТ «АК «Київводоканал» отримало ліцензію (спеціальний дозвіл) на користування надрами Київського родовища – «Водозабір «Оболонь» – 121 тис. м³/добу; «Водозабір лівобережної частини м. Києва» – 122,7 тис. м³/добу; «Водозабір правобережної частини м. Києва» – 185,6 тис. м³/добу; «Водозабір «Виноградар» – 59,0 тис. м³/добу; водозабір «Осокорки північні» – 125,0 тис. м³/добу.

За 2016 рік з підземних водоносних горизонтів видобуто 25,3 млн м³ води. Контроль за якістю води артезіанських свердловин здійснюється відповідно до нормативних вимог Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-171-10).

Моніторинг якості підземних вод сеноман-келовейського та середньоюрського водоносних горизонтів протягом 2016 року свідчить, що їх

якість відповідає нормативним вимогам Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-171-10).

4.6. Заходи щодо покращення стану водних об'єктів.

Скидання забруднених стоків та безповоротний забір негативно впливають на водні ресурси. При цьому, зменшення обсягу відведення у поверхневі водні об'єкти забруднених вод потребує переходу м. Києва на інноваційну модель, суттєву технологічну модернізацію господарського комплексу шляхом впровадження екоінноваційних технологій, введення нових очисних споруд, удосконалення вже діючих перш за все у секторі житлово-комунального господарства.

Розпорядженням виконавчого органу Київради (Київської міської державної адміністрації) від 11.08.2016 № 662 «Про забезпечення на 2016 рік природоохоронних заходів у м. Києві» було передбачено кошти з Київського міського фонду охорони навколишнього природного середовища для виконання першочергових природоохоронних заходів на водних об'єктах міста Києва, серед яких:

- розчистка та ремонт споруд оз. Голубе (ставок блакитний) у Подільському районі;
- обстеження та розчистка русла річки Либідь у Голосіївському, шевченківському та Солом'янського районах та приведення його до належного технічного стану;
- розробка проекту землеустрою щодо організації і встановлення меж іхтіолого-ботанічного оз. Вербне;
- розробка проекту землеустрою регіонального ландшафтного парку «Дніпровські острови»;
- будівництво та реконструкція очисних споруд зливових вод на ж/м Вигурівщина – Троєщина (II черга), в т.ч. проектні роботи (реконструкція недобудованих очисних споруд зливових вод житлового масиву Вигурівщина-Троєщина (II черга), в т. ч. проектні роботи);

Пропозиції щодо зменшення забруднення водних об'єктів та підземних водоносних горизонтів

З метою недопущення негативного впливу на поверхневі водні об'єкти необхідно:

- здійснити будівництво очисних споруд дощових вод;
- підприємства, які займаються виробничою діяльністю, обладнати системою дощової каналізації з очисними спорудами для запобігання забруднення водойм міста неочищеними дощовими водами.
- здійснювати вибір ефективно діючих очисних споруд для попередньої очистки природних вод з метою максимального вилучення органічних сполук;

- здійснити реконструкцію та модернізацію існуючої технологічної схеми на Дніпровській та Деснянській водопровідних станціях;
- впровадити нові більш ефективні реагенти;
- здійснювати кондиціонування питної води на кінцевій стадії на фільтрах з засипкою активованим вугіллям;
- створити перелік (кадастр) існуючих об'єктів господарювання в межах встановлених водоохоронних зон та прибережних захисних смуг для подальшого винесення об'єктів, господарська діяльність яких не відповідає вимогам (ст.89 Водного кодексу України та ст. 61 Земельного кодексу України);
- заборонити будь-яке будівництво на землях водного фонду, яке іде всупереч з вимогами існуючого чинного законодавства;
- при наданні права користування земельними ділянками на землях водного фонду на умовах оренди, суворо дотримуватись вимог Земельного та Водного кодексів України та інших нормативно-правових документів у галузі охорони навколишнього природного середовища;
- об'єкти господарювання, розташовані в водоохоронних зонах, прибережних захисних смугах та на островах, в обов'язковому порядку, повинні бути підключені до міських каналізаційних мереж.

5. ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОЛОГІЧНОГО ТА ЛАНДШАФТНОГО РІЗНОМАНІТТЯ, РОЗВИТОК ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ ТА ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ МЕРЕЖІ

5.1. Збереження біологічного та ландшафтного різноманіття, формування національної екологічної мережі

Екомережа – єдина територіальна система, яка утворюється з метою поліпшення умов для формування та відновлення довкілля, підвищення природо-ресурсного потенціалу території України, збереження ландшафтного та біорізноманіття, місць оселення та зростання цінних видів тваринного та рослинного світу, генетичного фонд, шляхів міграції тварин через поєднання територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, які мають особливу цінність для охорони навколишнього природного середовища і відповідно до законів та міжнародних зобов'язань України підлягають особливій охороні.

Основною метою створення екомережі м. Києва є формування територіальної єдиної системи для збереження територій з найбільш неушкодженими природними ландшафтами, збалансоване та невиснажене використання природних ресурсів, поліпшення умов для формування та відновлення довкілля, підвищення природно-ресурсного потенціалу, збереження ландшафтного та біологічного різноманіття.

5.2. Охорона, використання та відтворення рослинного світу

5.2.1. Загальна характеристика рослинного світу.

До системи зелених насаджень м. Києва відносяться міські ліси, міські насадження загального, обмеженого та спеціального користування. Переважна більшість вкритих лісом площ входять до складу лісопаркових господарств: КП «Дарницьке лісопаркове господарство», КП «Святошинське лісопаркове господарство» та КП «Лісопаркове господарство Конча-Заспа».

Всі міські ліси КО «Київзеленбуд» належать до лісів спеціального призначення: рекреаційно-оздоровчі, природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення.

За комунальними підприємствами, які входять до складу комунального об'єднання «Київзеленбуд», закріплено близько 39,4 тис.га зелених насаджень, в т.ч. – 7,8 тис.га. зелених насаджень на території забудованої частини міста та 31,6 тис.га міських лісів.

Зелені насадження забудованої частини міста переважно сформовані змішаними листяними насадженнями характерними для Поліської і Лісостепової зони, такими як – клен, дуб, липа, верба, ясен, осика, береза та інші. Разом з тим, частина зелених насаджень парків і скверів, створених за рахунок територій міських лісів, сформовані з соснових насаджень (парк Кіото, парк ім. Малишка, парк «Перемога», парк «Партизанської слави», парк «Совки» та інші).

Більша частина лісових насаджень м. Києва представлені сосняками (сосна звичайна), рідше зустрічаються сосново-дубові насадження.

5.2.2. Охорона, використання та відтворення лісів.

У 2016 році лісопарковими господарствами КО «Київзеленбуд» проведено заходи з формування і оздоровлення лісів на площі 3835 га, при цьому заготовлено 132,041 тис.м³ деревини, у т.ч. ліквідної – 99,507 тис.м³.

Всі міські ліси, закріплені за комунальними підприємствами лісопарковими господарствами належать до лісів спеціального призначення: рекреаційно-оздоровчі, природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення.

5.2.3. Стан використання природних недеревних рослинних ресурсів.

Заготівля природних недеревних рослинних ресурсів на території міських лісів Києва не проводиться, оскільки дані заходи не передбачено виробничими планами підприємств.

5.2.4. Охорона та відтворення видів рослин, занесених до Червоної книги України, та тих, що підпадають під дію міжнародних договорів.

У межах міста Києва офіційно зареєстровано 59 видів флори занесених до Червоної книги України.

Крім того, відповідно до рішення Київської міської ради від 29.06.2000 № 219/240 (із змінами і доповненнями, внесеними рішенням Київської міської ради від 23.12.2004 року № 880/2290) на території міста Києва та його зеленої зони визначено 56 видів рослин, які не занесені до Червоної книги України, але є рідкісними та такими, що перебувають під загрозою зникнення на території міста Києва.

Переважна кількість видів флори, занесених до Червоної книги України та визнаних рідкісними в межах міста Києва, зростають в міських лісах.

З метою збереження і забезпечення охорони рідкісних рослин, занесених до Червоної книги України, щорічно наказом КО «Київзеленбуд» районним комунальним підприємствам по утриманню зелених насаджень міста та комунальним підприємствам лісопарковим господарствам доручається створити мобільні патрульні групи з охорони рідкісних рослин, занесених до Червоної книги України, на які покласти контроль за збереженням та охороною видів ранньоквітучих, ендемічних, реліктових і таких, що занесені до Червоної книги України рослин.

Крім того, з залученням засобів масової інформації проводиться серед населення роз'яснювальна робота щодо необхідності охорони та збереження ранньоквітучих, ендемічних, реліктових і таких, що занесені до Червоної книги України рослин.

5.2.5. Адвентивні види рослини.

На території зелених насаджень, закріплених за комунальними підприємствами, які входять до складу КО «Київзеленбуд», зустрічаються наступні види адвентивних рослин: амброзія полинолиста, аморфа кущова, борщівник Мантегація, ехіноцистис лопатевий, злинка канадська, золотушник канадський, клен ясенелистий, незбутниця дрібноквіткова,

нетреба ельбінська, розрив-трава дрібноквіткова, ценхрус довго колочковий, чорно щир нетреболистий, щиріця звичайна.

Заходом боротьби із адвентивними рослинами на території міста Києва є їх систематичне викошування та прополювання.

5.2.6. Охорона, використання та відтворення зелених насаджень.

Районними КП УЗН в межах виділеного фінансування та кошів, отриманих внаслідок господарської діяльності, забезпечується утримання балансових зелених насаджень у належному стані. Заходи по догляду за насадженнями здійснюються у відповідності до вимог Правила утримання зелених насаджень у населених пунктах України насаджень затверджених Міністерством будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 10.04.2006 р. № 105.

Протягом 2016 року районними комунальними підприємствами по утриманню зелених насаджень міста на балансових територіях було висаджено 14923 дерев, 99054 кущів, 9,6 млн. шт. квітів та влаштовано і відновлено 115 га.

В рамках виконання заходів з озеленення, передбачених розпорядженням Київської міської державної адміністрації від 11.08.2016 № 662 «Про забезпечення на 2016 рік природоохоронних заходів у місті Києві» за замовленням КО «Київзеленбуд» виконано озеленення 60 об'єктів благоустрою зеленого господарства м. Києва.

5.2.7. Використання та відтворення природних рослинних ресурсів на території природно-заповідного фонду.

За даними районних комунальних підприємств по утриманню зелених насаджень міста на їх балансі перебуває 58 об'єктів природно-заповідного фонду України на загальній площі 989,91 га, в тому числі 7 об'єктів природно-заповідного фонду України загальнодержавного значення на площі 421,5 га та 51 об'єктів природно-заповідного фонду України місцевого значення на площі 568,41 га.

Використання природних рослинних ресурсів на територіях об'єктів природно-заповідного фонду, закріплених за районними комунальними підприємствами по утриманню зелених насаджень міста, здійснюється з природоохоронною, рекреаційною, оздоровчою, культурно-освітньою та виховною метою в порядку загального використання цих об'єктів.

Відтворення природних рослинних ресурсів на територіях об'єктів природно-заповідного фонду здійснюється як природним поновленням, так і шляхом висаджування силами районних комунальних підприємств по утриманню зелених насаджень міста дерев і кущів, а також влаштуванням газонів і квітників.

5.3. Охорона, використання та відтворення тваринного світу Стан і ведення рибного господарства

Добування водних біоресурсів (1995-2016 роки)

(т)

	Добування водних біоресурсів	
	усього	у т.ч. у внутрішніх водоймах
1995		
1996		
1997		
1998		
1999		
2000	2240,0	...
2001	22167,0	...
2002	2907,0	...
2003	-	-
2004	-	-
2005	-	-
2006	-	-
2007	-	-
2008	16773,0	88,8
2009	16927,1	78,5
2010	19192,9	82,5
2011	18096,0	64,4
2012	15359,0	66,6
2013	13671,1	90,0
2014	20353,5	74,3
2015	... ¹	... ¹
2016	... ¹	... ¹

¹ Дані не оприлюднюються з метою забезпечення виконання вимог Закону України «Про державну статистику» щодо конфіденційності інформації.

5.4. Природоохоронні території та об'єкти

Перелік територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення, розташованих у межах території міста Києва станом на 01.01.2017

№ з.п.	Назва території чи об'єкта ПЗФ	Категорія	Тип	Площа, га	Місце розташування території чи об'єкту ПЗФ	Назва установи, підприємства, організації, землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться територія чи об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з яким створено (змінено) дану територію чи об'єкт ПЗФ
1	2	3	4	5	6	7	8
Території та об'єкти ПЗФ загальнодержавного значення							
1.	«Голосіївський»	Національний природний парк		4525,52	Голосіївський район	НПП «Голосіївський»	Указ Президента України від 27.08.07 №794/2007 Указ Президента України від 30.10.08 №976/2008
	Біличанський ліс			6462,62	Святошинський район	КП «Святошинське ЛПГ» (без вилучення)	Указ Президента України від 01.05.2014 № 446/2014 «Про зміну меж національного природного парку «Голосіївський»
	Всього національних природних парків	1		10 988,14			
1.	Лісники	заказник	ботанічний	1110,2	Голосіївський район	РЛП «Голосіївський»	Постанова Р.М. УРСР від 25.08.89р. №223
	Разом заказників ботанічних	1		1110,2			
	Всього заказників загальнодержавного значення	1		1110,2			
1.	Романівське болото	пам'ятка природи	ботанічна	30	Святошинський район	Святошинське ЛПГ	Постанова Р.М. УРСР від 26.03.79р. №143
	Разом пам'яток природних ботанічних	1		30			

	Всього пам'яток природи загальнодержавного значення	1		30			
1.	Національний ботанічний сад ім. М.Гришка	ботанічний сад		130,2	Печерський район	НАН України	Постанова Р.М. УРСР від 22.07.83р. №311
2.	Ботанічний сад ім. І.Фоміна	ботанічний сад		22,5	Шевченківський район	Нац. університет ім. Т.Шевченка	-"-
3.	Ботанічний сад НАУ	ботанічний сад		53	Голосіївський район	Нац. аграрний університет	Постанова Р.М. УРСР від 13.02.89р. №53
	Всього ботанічних садів загальнодержавного значення	3		205,7			
1.	Сирецький	дендропарк		6,5	Подільський район	Агрофірма "Квіти України"	Постанова Р.М. УРСР від 22.07.83р. №311
	Всього дендропарків загальнодержавного значення	1		6,5			
1.	Київський зоопарк	зоопарк		39,5	Шевченківський район	Адміністрація зоопарку	Постанова Р.М. УРСР від 22.07.83р. №311
	Всього зоопарків загальнодержавного значення	1		39,5			
1.	Володимирська гірка	парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва		16,9	Шевченківський район	КП УЗН Шевченківського району	Постанова Р.М. УРСР від 29.01.60 №105 Рішення Київради від 17.02.94 №14
2.	Маріїнський	парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва		14,6	Печерський район	КП УЗН Печерського р-ну	Постанова Р.М. УРСР від 29.01.60р. №105 Рішення Київради від 17.02.94р. №14
3.	Сирецький гай	парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва		194	Шевченківський, Подільський райони	КП УЗН Шевченківського та Подільського р-н	Постанова колегії Держкомітету УРСР по ох. Природи від 26.07.72р. №22 Рішення Київради від 17.02.94р. №14

4.	Парк "Нивки" (східна частина)	парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва		46,1	Шевченківський район	КП УЗН Шевченківського р-ну	Постанова колегії Держкомітету УРСР по ох. Природи від 26.07.72р. №22 Рішення Київради від 17.02.94р. №14
5.	Феофанія	парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва		150	Голосіївський район	НАН України ДЗГ "Феофанія"	Рішення Київради від 11.11.69р. №206
6.	Голосіївський парк ім.. М.Рильського	парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва		140,9	Голосіївський район	КП УЗН Голосіївського району	Постанова Р.М. УРСР від 29.01.60р. №105
7.	Голосіївський ліс	парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва		769,23	Голосіївський район	РЛП "Голосіївський"	Постанова Р.М. УРСР від 29.01.60р. №105 Рішення Київради від 17.02.94 №14 та Указ Президента України від 30.10.08 №976/2008
8.	Святошинський лісопарк	парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва		240	Святошинський район	Святошинське ЛПГ	Постанова колегії Держкомітету УРСР по ох. Природи від 26.07.72р. №22
9.	Пуца-Водицький лісопарк	парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва		360	Оболонський район	Святошинське ЛПГ	Постанова колегії Держкомітету УРСР по ох. Природи від 26.07.72р. №22 Указ Президента України від 04.11.00р №1207/00
	Всього парків-пам'яток садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення		9	1931,73			
	Всього територій та об'єктів ПЗФ загальнодержавного значення:		17	7849,15			
Території та об'єкти місцевого значення							
1.	"Партизанська Слава"	регіональний ландшафтний парк		115	Дарницький район	КП УЗН Дарницького району	Рішення Київради від 17.02.1994 №14

2.	“Лиса Гора”	регіональний ландшафтний парк		137,1	Голосіївський район	КП УЗН Голосіївського району	Рішення Київради від 17.02.94р. №14
3.	“Дніпровські острови”	регіональний ландшафтний парк		1214,99	Деснянський, Дніпровський, Дарницький р-ни	ДКП “Плесо”	Рішення Київради від 23.12.04 №878/2288
4.	"Голосіївський"	регіональний ландшафтний парк		1184,51	Голосіївський район	КП "ЛПГ "Конча-Заспа"	Рішення Київради від 20.02.95р. №45
5.	«Смородинський»	регіональний ландшафтний парк		26,17	Шевченківський район	КП УЗН Шевченківського району	Рішення Київради від 10.11.2016 р. № 355/1359
	Всього регіональних ландшафтних парків	5		26771,77			
1.	Рибне	заказник	лісовий	4	Дарницький район	Дарницьке ЛПГ	Спільне рішення виконкомів міської та обласної Рад від 10.04.78р. №522/173
2.	Березовий гай	заказник	лісовий	2	Деснянський район	Дарницьке ЛПГ	Спільне рішення виконкомів міської та обласної Рад від 10.04.78р. №522/173
3.	Біла діброва	заказник	лісовий	3	Деснянський район	Деснянський район	Спільне рішення виконкомів міської та обласної Рад від 10.04.78р. №522/173
4.	Межигірське	заказник	лісовий	5	Оболонський район	Святошинське ЛПГ	Спільне рішення виконкомів міської та обласної Рад від 10.04.78р. №522/173
5.	Дачне	заказник	лісовий	6	Голосіївський район	РЛП “Голосіївський”	Спільне рішення виконкомів міської та обласної Рад від 10.04.78р. №522/173
6.	“Межигірсько-Пуца-Водицький”	заказник	лісовий	2139,2	Оболонський	КП “Святошинське ЛПГ”	Рішення Київради від 27.10.05 №255/3716 (в редакції рішення КМР від

							10.11.2016 № 354/1358)
	Разом заказників лісових	6		2459,2			
1	„Озеро Вербне”	заказник	іхтіологічний	31	Оболонський район	ДКП “Плесо”	Рішення Київради від 17.02.94р. №14
	Разом заказників іхтіологічних	1		31			
1	Лівий беріг оз. Конча	заказник	ландшафтний	80	Голосіївський район	Київський держлігосп	Розп. Київської міськдержадміністрації від 14.10.97р. №1628
2	Жуків острів	заказник	ландшафтний	361	Голосіївський район	РЛП “Голосіївський”	Рішення Київради від 02.12.99р. №147/649
3	Муромець- Лопуховате	заказник	ландшафтний	217	Деснянський район	Дарницьке ЛПГ	Рішення Київради від 24.10.02р. №96/256 Рішення Київради від 06.10.2005р. №35/3499 та від 27.12.2007 №1532/4365
4	“Пляхова”	заказник	ландшафтний	100	Деснянський р-н	Дарницьке ЛПГ	Рішення Київради від 12.02.04 №22/1231
5	“Пуца-Водиця”	заказник	ландшафтний	563,2	Оболонський район	Святошинське ЛПГ	Рішення Київради від 24.10.02р. №96/256 Рішення Київради від 06.10.2005р. №35/3499 та від 27.12.2007 №1532/4365
	Разом заказників ландшафтних	5		1321,2			
1	Бобровня	заказник	загально зоологічний	32	Деснянський район	КП УЗН Деснянського району	Рішення Київради від 02.12.99р. №147/649
2	Острови Козачий та Ольгин	заказник	загально зоологічний	470	Голосіївський район	Голосіївська РДА	Рішення Київради від 02.12.99р. №147/649
3	Річка Любка	заказник	загально зоологічний	163	Святошинський район	Святошинське ЛПГ	Рішення Київради від 24.10.02. № 96/256 Рішення Київради від 06.10.2005. № 35/3499 та від 27.12.2007 №1532/4365
	Разом заказників загально-зоологічних	3		665			
	Всього заказників місцевого	15		4024,2			

	значення						
1.	Юннатський дендропарк		-	13,7	Подільський р-н	Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді України	Рішення Київради від 09.03.06 №169/3260
	Всього дендропарків місцевого значення	1		13,7			
1.	Золотоворітський сквер	пам'ятка природи	ботанічна	0,6	Шевченківський район	КП УЗН Шевченківського району	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363
2.	Бульвар Шевченка	пам'ятка природи	ботанічна	3	Шевченківський район	КП УЗН Шевченківського району	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363
3.	Віковий дуб	пам'ятка природи	ботанічна		Печерський район вул. Суворова	КП УЗН Печерського району	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363
4.	Вікові дуби і липи	пам'ятка природи	ботанічна		Шевченківський район пров. Делегатський	КП УЗН Шевченківського району	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363
5.	Вікові дуби, липи та каштани	пам'ятка природи	ботанічна		Подільський район вул. Вишгородська	СТ "Троянда"	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363
6.	Вікова липа	пам'ятка природи	ботанічна		Шевченківський район вул. Володимирська	КП УЗН Шевченківського району	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363
7.	Вікові дуби	пам'ятка природи	ботанічна		Подільський район вул. Вишгородська, 51	КП УЗН Подільського району	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363
8.	Вікові липи і каштани	пам'ятка природи	ботанічна		Печерський район Києво-Печерська Лавра	Києво-Печерський історико-культурний заповідник	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363
9.	Вікові липи, ясени і каштани	пам'ятка природи	ботанічна		Шевченківський район вул. Володимирська	КП УЗН Шевченківського району	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363
10.	Віковий каштан	пам'ятка природи	ботанічна		Голосіївський район вул. Китаївська	КП УЗН Голосіївського району	Рішення Київради від 17.02.94р. №14

11.	Віковий дуб	пам`ятка природи	ботанічна		Голосіївський район вул.. Кащенка	КП УЗН Голосіївського району	Розпорядження КМДА від 14.10.97р. №1628
12.	Природний об'єкт цілини	пам`ятка природи	ботанічна	0,5	Голосіївський район вул. Червонопрапорна,76	КП УЗН Голосіївського району	Розпорядження КМДА від 14.10.97р. №1628
13.	Вікові дерева софори японської	пам`ятка природи	ботанічна		Голосіївський район вул.. Китаївська,32	Інститут садівництва УААН	Розпорядження КМДА від 14.10.97р. №1628
14.	Вікові дуби	пам`ятка природи	ботанічна	3	Голосіївський район Головна астрономічна обсерваторія НАНУ	Головна астрономічна обсерваторія НАНУ	Розпорядження КМДА від 14.10.97р. №1628
15.	Віковий дуб Крістера	пам`ятка природи	ботанічна		Подільський район вул. Осиповського,3	КП УЗН Подільського району	Розпорядження КМДА від 14.10.97р. №1628
16.	Ялиця Крістера	пам`ятка природи	ботанічна		Подільський район вул..Осиповського, 2-а	КП УЗН Подільського району	Розпорядження КМДА від 14.10.97р. №1628
17.	Платан Кащенка	пам`ятка природи	ботанічна		Шевченківський район вул.Мельникова,36	КП УЗН Шевченківського району	Розпорядження КМДА від 14.10.97р. №1628
18.	Віковий дуб "Бай-Бай"	пам`ятка природи	ботанічна		Оболонський район	Святошинське ЛПГ	Розпорядження КМДА від 14.10.97р. №1628
19.	Колекція лісовода Вінтера	пам`ятка природи	ботанічна	0,3	Оболонський район	Святошинське ЛПГ	Розпорядження КМДА від 14.10.97р. №1628
20.	Група дерев ялини звичайної	пам`ятка природи	ботанічна		Святошинський район 15 км. Житомирського шосе сад. діл. №52	Сидоренко Г.І.	Розпорядження КМДА від 14.10.97р. №1628
21.	Лісове урочище Крістерів	пам`ятка природи	ботанічна	0,7	Подільський район вул..Осиповського, 2-а	Інститут харчової хімії	Розпорядження КМДА від 14.10.97р. №1628
22.	Вікові дерева дуба і сосни	пам`ятка природи	ботанічна		Деснянський район кв.51-1, 33-10, 59-23, 70-6 Броварського л-ва	Дарницьке ЛПГ	Розпорядження КМДА від 15.01.99р. №57
23.	Вікові дерева дуба	пам`ятка природи	ботанічна		Голосіївський район Дачне л-во кв.51-2, кв.6-47,29	РЛП "Голосіївський"	Розпорядження КМДА від 15.01.99р. №57
25.	Віковий дуб	пам`ятка природи	ботанічна		Подільський район з.п. "Рубежівський"	КП УЗН Подільського р-у	Розпорядження КМДА від 15.01.99р. №57
27.	Вікове дерево груші	пам`ятка природи	ботанічна		Святошинський район вул.. Львівська,74	КП УЗН Святошинського району	Розпорядження КМДА від 15.01.99р. №57

28.	Вікове дерево туї західної	пам`ятка природи	ботанічна		Святошинський район вул. Львівська,72	КП УЗН Святошинського району	Розпорядження КМДА від 15.01.99р. №57
29	Вікове дерево ясена	пам`ятка природи	ботанічна		Печерський район вул. Січневого повстання,29	БУ-15 КЕВ Міноборони України	Розпорядження КМДА від 15.01.99р. №57
30.	Вікове дерево акації	пам`ятка природи	ботанічна		Святошинський район пр.Перемоги, 73-а	ДП “Веркон ЖКП”	Розпорядження КМДА від 15.01.99р. №57
31.	Група вікових дерев дуба	пам`ятка природи	ботанічна		Голосіївський район ур. Теремки кв.34-13,19	НДГ Інституту зоології НАН України	Рішення Київради від 02.12.99р. №147/649
32.	Група вікових дерев береки	пам`ятка природи	ботанічна		Печерський район вул. Банкова,2	КП УЗН Печерського району	Рішення Київради від 02.12.99р. №147/649
33.	Вікове дерево клена-явора	пам`ятка природи	ботанічна		Печерський район вул. Щорса,2	Головний військовий клін. Госпіталь	Рішення Київради від 02.12.99р. №147/649
34.	Група вікових дерев тополі білої	пам`ятка природи	ботанічна		Печерський район вул. Щорса,2	Головний військовий клін. Госпіталь	Рішення Київради від 02.12.99р. №147/649
36.	Група дерев бука лісового	пам`ятка природи	ботанічна		Дніпровський район парк “Перемога”	КП УЗН Дніпровського району	Рішення Київради від 02.12.99р. №147/649
37.	Віковий велетенський екземпляр тополі чорної	пам`ятка природи	ботанічна		Дніпровський район Гідропарк	КП УЗН Дніпровського району	Рішення Київради від 02.12.99р. №147/649
39.	Старий дубовий гай	пам`ятка природи	ботанічна	0,3	Солом`янський район вул. Борщагівська,141	КП УЗН Солом`янського району	Рішення Київради від 02.12.99р. №147/649
40.	Дуб-довгожитель	пам`ятка природи	ботанічна		Солом`янський район вул. Індустріальна, 2	КП УЗН Солом`янського району	Рішення Київради від 02.12.99р. №147/649
41.	Віковий дуб-красень	пам`ятка природи	ботанічна		Подільський район, вул. Вишгородська.39	Інститут ендокринології АМН України	Рішення Київради від 02.12.99р. №147/649
42.	Дендропарк ім. Ак. Богомольця	пам`ятка природи	ботанічна	0,75	Печерський район вул. Ак.Богомольця,4	Інститут фізіології ім. О.Богомольця	Рішення Київради від 02.12.99р. №147/649
43.	Крістєрова гірка	пам`ятка природи	ботанічна	4,3	Подільський район вул. Осиповського,1	СТ “Троянда”	Рішення Київради від 30.01.01р. №189/1166
44.	Вікове дерево дуба-красеня	пам`ятка природи	ботанічна		Дарницький район Харківське шосе – вул. Вербицького	КП УЗН Дарницького району	Рішення Київради від 30.01.01р. №189/1166
45.	Група екзотичних дерев платана та смереки	пам`ятка природи	ботанічна		Шевченківський район вул. Хрещатик, 36	КП УЗН Шевченківського	Рішення Київради від 30.01.01р. №189/1166

						району	
46.	Багатовікове дерево дуба звичайного	пам`ятка природи	ботанічна		Подільський район вул. Вишгородська, 69	Інститут ендокринології АМН України	Рішення Київради від 30.01.01р. №189/1166
47.	Дубовий гай з природною водоймою	пам`ятка природи	ботанічна	1,8	Шевченківський район пр. Перемоги,86	КП УЗН Шевченківського району	Рішення Київради від 30.01.01р. №189/1166
48.	Байкова гора	пам`ятка природи	ботанічна	1,1	Солом`янський район узвіз Протасів Яр	КП УЗН Солом`янського району	Рішення Київради від 30.01.01р. №189/1166
49.	Алея вікових дубів	пам`ятка природи	ботанічна	0,1	Голосіївський р-н	Музей народної архітектури та побуту України	Рішення Київради від 12.02.04 №22/1231
50.	Величавий дуб	пам`ятка природи	ботанічна		Святошинський р-н	ВАТ "Веркон"	Рішення Київради від 12.02.04 №22/1231
52.	Партизанський дуб	пам`ятка природи	ботанічна		вул. Червонопартизанська,1	р-ну	Рішення Київради від 23.12.04*
53.	Віковий ясен у пров.Лабораторному	пам`ятка природи	ботанічна		Пров. Лабораторний, 18	Київська міська клінічна лікарня №17	Рішення Київради від 23.12.04*
57.	Сирецький дуб	пам`ятка природи	ботанічна		Шевченківський район вул.. Черкаська,11	КП УЗН Шевченківського району	Рішення Київради від 17.07.2008 №19/19
58.	Софіївські довгожителі	пам`ятка природи	ботанічна		Шевченківський район територія Національного заповідника "Софія Київська"	Національний історико-культурний заповідник "Софія Київська"	Рішення Київради від 17.07.2008 №19/19
59.	Велетень заплави	пам`ятка природи	ботанічна		Деснянський район вул.. О.Бальзака	КП УЗН Деснянського району	Рішення Київради від 17.07.2008 №19/19
60.	Гнілецька верба	пам`ятка природи	ботанічна		Деснянський район вул.. Деснянська	КП УЗН Деснянського району	Рішення Київради від 17.07.2008 №19/19
61.	Козацька верба	пам`ятка природи	ботанічна		Деснянський район вул.. Димитрова	КП УЗН Деснянського району	Рішення Київради від 17.07.2008 №19/19
62.	Фортечні ясени	пам`ятка природи	ботанічна		Печерський район пров. Лабораторний	Київська міська клінічна лікарня №17	Рішення Київради від 17.07.2008 №19/19

63	Татарський дуб	пам`ятка природи	ботанічна		Шевченківський район, вул. Нагірна,12	КП УЗН Шевченківського району	Рішення Київради від 23.04.2009 №326/1382
64	Дуб Стеценка	пам`ятка природи	ботанічна		Шевченківський район, вул. Саратовська,63	КП УЗН Шевченківського району	Рішення Київради від 23.04.2009 №326/1382
65	Перунів дуб	пам`ятка природи	ботанічна		Солом"янський район, вул. Курська,3	КП УЗН Солом"янського району	Рішення Київради від 23.04.2009 №326/1382
66	Черешні Бурдзинського	пам`ятка природи	ботанічна		Шевченківський район, просп. Перемоги,32	Київський зоологічний парк	Рішення Київради від 23.04.2009 №326/1382
67	Платан Стачинського	пам`ятка природи	ботанічна		Шевченківський район, просп. Перемоги,32	Київський зоологічний парк	Рішення Київради від 23.04.2009 №326/1382
68	Ясен Шарлеманя	пам`ятка природи	ботанічна		Шевченківський район, просп. Перемоги,32	Київський зоологічний парк	Рішення Київради від 23.04.2009 №326/1382
69	Тополі Бурдзинського	пам`ятка природи	ботанічна		Шевченківський район, просп. Перемоги,32	Київський зоологічний парк	Рішення Київради від 23.04.2009 №326/1382
70	Липа Феодосія Печерського	пам`ятка природи	Ботанічна		вул. Січневого повстання, 25, корп. 25	Свято-Печерська Києво-Печерська Лавра	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
71	Дуб Грюнвальда	пам`ятка природи	Ботанічна		Конча-Заспа, 27 км Столичного шосе	Клінічний санаторій "Жовтень"	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
72	Чарівні дуби	пам`ятка природи	Ботанічна		Конча-Заспа, 27 км Столичного шосе	Клінічний санаторій "Жовтень"	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
73	Дуби Фролькіса	пам`ятка природи	Ботанічна		вул. Вишгородська,67	Інститут геронтології АМН України	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
74	Каштан Воїнственського	пам`ятка природи	Ботанічна		вул. Б. Хмельницького15/2	Інститут зоології НАН України	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
75	Метасеквойя	пам`ятка природи	Ботанічна		вул. Лебедева, 1	Інститут ботаніки НАН України	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
76	Клени Яворницького	пам`ятка природи	Ботанічна		просп. Перемоги,73/1	КП "Ремонтно- експлуатаційна організація – 10"	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
77	Дуби 6-го листопада	пам`ятка природи	Ботанічна		вул. Кобзарська, 25	КП УЗН Подільського району	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
78	Клен Казакова	пам`ятка природи	Ботанічна		вул. Тімірязєвська, 1	НБС НАН України	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782

79	Дуби Козловського	пам`ятка природи	Ботанічна		вул. Тімірязєвська, 1	НБС НАН України	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
80	Каштани Гришка	пам`ятка природи	Ботанічна		вул. Тімірязєвська, 1	НБС НАН України	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
81	Липи Богуна	пам`ятка природи	Ботанічна		вул. Тімірязєвська, 1	НБС НАН України	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
82	Платани Ліпського	пам`ятка природи	Ботанічна		вул. Тімірязєвська, 1	НБС НАН України	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
83	Бук Бурачинського	пам`ятка природи	Ботанічна		вул. Тімірязєвська, 1	НБС НАН України	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
84	Дуб Січових стрільців	пам`ятка природи	Ботанічна		вул. Генерала Родимцева, 9	Національний університет біоресурсів і природокористування України (НУБіПУ)	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
85	Дуби генерала Тарнавського	пам`ятка природи	Ботанічна		вул. Генерала Родимцева, 2-4	НУБіПУ	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
86	Дуби Петра Могили	пам`ятка природи	Ботанічна		вул. Генерала Родимцева, 19	НУБіПУ	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
87	Дуб Кирпюнос	пам`ятка природи	Ботанічна		вул. Генерала Родимцева, 1а	НУБіПУ	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
88	Дуб Якуніна	пам`ятка природи	Ботанічна		вул. Генерала Родимцева, 1а	НУБіПУ	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
89	Дуби Рильського	пам`ятка природи	Ботанічна		вул. Генерала Родимцева, 9	НУБіПУ	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
90	Дуб Ветрова	пам`ятка природи	Ботанічна		вул. Блакитного, 8	НУБіПУ	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
91	Велика липа Сироти	пам`ятка природи	Ботанічна		вул. Саперно-Слобідська, 22	НУБіПУ	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
92	Святошин клен	пам`ятка природи	Ботанічна		просп. Перемоги, 117	КП УЗН Святошинського району	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
93	Ясен Феоділа	пам`ятка природи	Ботанічна		вул. Китаївська, 15/8	Київський еколого-культурний центр	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
94	Гінкго Пост-Волинське	пам`ятка природи	Ботанічна		вул. Новополюва, 97	Київський еколого-культурний центр	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782

95	Дуб Гуналі	пам`ятка природи	Ботанічна		перетин вулиці Бестужева та провулку Бестужева	КП УЗН Подільського району	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
96	Дуб Красицького	пам`ятка природи	Ботанічна		вул. Кобзарська, 43	КП УЗН Подільського району	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
97	Дуб Котова	пам`ятка природи	Ботанічна		провул. Золочівський, 10	КП УЗН Подільського району	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
98	Дуб Янати	пам`ятка природи	Ботанічна		провул. Золочівський, 4	КП УЗН Подільського району	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
99	Борщагівський дуб	пам`ятка природи	Ботанічна		вул. Борщагівська, 17/18	Київський еколого-культурний центр	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
100	Шовковиці Шевченка та Стуса	пам`ятка природи	Ботанічна		вул. Тімірязєвська, 1	НБС НАН України	Рішення Київради від 23.12.2010 № 415/5227
101	Тополя метробудівська	пам`ятка природи	Ботанічна		вул. Німанська, 3-а	КП "Київський метрополітен"	Рішення Київради від 23.12.2010 № 415/5227
102	Шевченків дуб	пам`ятка природи	Ботанічна		перетин вул. Вишгородської та Білицької	КП УЗН Подільського району	Рішення Київради від 23.12.2010 № 415/5227
103	Груша Іващенко	пам`ятка природи	Ботанічна		просп. Науки, 16	Київський еколого-культурний центр	Рішення Київради від 23.12.2010 № 415/5227
104	Дуб на синій воді	пам`ятка природи	Ботанічна		в межах ландшафтного заказника "Жуків острів" (на пн. Від дамби-по мосту через р. Віту, якою проходить дорога з вул. Лісної у напрямку комплексу відпочинку "Поплавок")	Київський еколого-культурний центр	Рішення Київради від 23.12.2010 № 415/5227
105	Дуб Фролкіна	пам`ятка природи	Ботанічна		вул. Антонова, 2/32, корпус 3	Київський еколого-культурний центр	Рішення Київради від 23.12.2010 № 415/5227

106	Дуб Хорунженко	пам`ятка природи	Ботанічна		вул. Тропініна, 5-а	гр. Заворотній А. І.	Рішення Київради від 23.12.2010 № 415/5227
107	Дуб Шурун	пам`ятка природи	Ботанічна		вул. Тираспольська, 2	Київський еколого-культурний центр	Рішення Київради від 23.12.2010 № 415/5227
108	Голосіївські метасеквойї	пам`ятка природи	Ботанічна		парк культури та відпочинку ім. М. Рильського	КП УЗН Голосіївського району	Рішення Київради від 23.12.2010 № 415/5227
109	Шулявський дуб	пам`ятка природи	Ботанічна		вул. Індустріальна, 10/37	Київський еколого-культурний центр	Рішення Київради від 23.12.2010 № 415/5227
110	Дуб-хитрун	пам`ятка природи	Ботанічна		пров. Делегатський, 3/5	Київський еколого-культурний центр	Рішення Київради від 23.12.2010 № 415/5227
111	Шовковиця Шевченка	пам`ятка природи	Ботанічна		пров. Шевченка, 8-а у Шевченківському районі м. Києва	Національний музей Тараса Шевченка	Рішення Київради від 01.12.2011 № 730/6966
112	Шовковиця Сковороди	пам`ятка природи	Ботанічна		вул. Григорія Сковороди, 2 у Подільському районі м. Києва	Національний університет «Києво-Могилянська Академія»	Рішення Київради від 01.12.2011 № 730/6966
113	Дерева дерену Святослава Ярославича	пам`ятка природи	Ботанічна		територія Святоуспенської Києво-Печерської лаври у Печерському районі м. Києва	Святоуспенська Києво-Печерська лавра	Рішення Київради від 01.12.2011 № 730/6966
114	Старий дуб	пам`ятка природи	Ботанічна		вул. Вишгородська, 85 а у Подільському районі м. Києва	Госпіталь ГУ МВС України у Київській області	Рішення Київради від 01.12.2011 № 730/6966
115	Дуб Відун	пам`ятка природи	Ботанічна		територія регіонального ландшафтного парку «Ліса гора»	Історико-архітектурна пам`ятка-музей «Київська фортеця»	Рішення Київради від 01.12.2011 № 730/6966

116	Дуб Громашевського	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Амосова, 5 у Солом'янському районі м. Києва	Київський інститут епідеміології та інфекційних захворювань ім. Л.В. Громашевського МОЗ України	Рішення Київради від 01.12.2011 № 730/6966
117	Дуб на Сетомлі	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Танкова, 6 у Шевченківському районі м. Києва (територія парку «Нивки»)	КП УЗН Шевченківського району	Рішення Київради від 01.12.2011 № 730/6966
118	Дуб Корольова	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Академіка Янгеля, 14/1 у Солом'янському районі м. Києва	НТУ «КПІ»	Рішення Київради від 01.12.2011 № 730/6966
119	Гінкго Сікорського	пам'ятка природи	Ботанічна		просп. Перемоги, 37 у Солом'янському районі м. Києва	НТУ «КПІ»	Рішення Київради від 01.12.2011 № 730/6966
120	Дуби Екзюпері	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Генерала Родимцева, 19 у Голосіївському районі м. Києва	Національний університет біоресурсів та природокористування	Рішення Київради від 01.12.2011 № 730/6966
121	Дуб Віговта	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Героїв Оборони, 13 у Голосіївському районі м. Києва	Національний університет біоресурсів та природокористування	Рішення Київради від 01.12.2011 № 730/6966
122	Царський дуб	пам'ятка природи	Ботанічна		Перетин 2-ї лінії та вул. Гамарника в Оболонському районі м. Києва	КП УЗН Оболонського району	Рішення Київради від 01.12.2011 № 730/6966
123	Куренівські тополі	пам'ятка природи			вул. Вишгородська, 6	Середня загальноосвітня школа № 8	Рішення Київради від 21.02.2013 № 15/9072
124	Сосна Нестерова	пам'ятка природи			парк між будинком на вул. Малишка, 21 та тенісними кортами на вул. Малишка, 6	КПУЗН Дніпровського району	Рішення Київради від 21.02.2013 № 15/9072

125	Дуб Мозолевського	пам'ятка природи			у лівому куті між вул. Осиповського та Вишгородською	ВАТ "Агрофірма Троянда"	Рішення Київради від 21.02.2013 № 15/9072
126	Каштан Ковніра	пам'ятка природи			поблизу стіни Свято-Успенської Києво-Печерської Лаври	Свято-Успенська Києво-Печерська Лавра	Рішення Київради від 21.02.2013 № 15/9072
127	Дуби Слави	пам'ятка природи			по вул. Полковника Потехіна	Національний природний парк "Голосіївський"	Рішення Київради від 21.02.2013 № 15/9072
128	Дуби Рильського	пам'ятка природи	Ботанічна		вздовж стежки від джерела та купелі в Голосіївській пустині до вул. Блакитного в 700 - 1000 м від цієї вулиці та навпроти буд. № 10 на вул. Блакитного	Національний природний парк "Голосіївський"	Рішення Київради від 23.10.2013 № 15/9729
129	Самбурські дуби	пам'ятка природи	Ботанічна		Національний природний парк «Голосіївський», кв.13. виділ 2,6,7,8	Національний природний парк "Голосіївський"	Рішення Київради від 26.05.2016 № 357/357
130	Дуби – Голосіївські велетні	пам'ятка природи	Ботанічна		Національний природний парк «Голосіївський», кв.4, виділ 5	Національний природний парк "Голосіївський"	Рішення Київради від 26.05.2016 № 357/357
131	Дуб Петра Могили	пам'ятка природи	Ботанічна		Національний природний парк «Голосіївський». Кв.3, виділ 15	Національний природний парк "Голосіївський"	Рішення Київради від 26.05.2016 № 357/357
	Разом пам'яток природи ботанічних	124		16,45			
1.	Святе цілюще джерело	пам'ятка природи	гідрологічна		Голосіївський район Голосіївське л-во	РЛП "Голосіївський"	Розпорядження КМДА від 15.01.99р. №57
2	Два водних джерела	пам'ятка природи	гідрологічна		Голосіївський район Ур. "Феофанія"	ДЗГ "Феофанія"	Розпорядження КМДА від 15.01.99р. №57
3	Верхнє озеро-ставок з Китаївського каскаду	пам'ятка природи	гідрологічна		Голосіївський район вул. Китаївська, 15	Київський держ. Науково-виробничий комбінат Мін АПК	Рішення Київради від 02.12.99р. №147/649

4	Виток р. Либідь	пам`ятка природи	гідрологічна		Солом`янський район парк "Відрадний"	КП УЗН Солом`янського району	Рішення Київради від 02.12.99р. №147/649
	разом пам`яток природи гідрологічних	4		0			
1	Природне русло р. Либідь	пам`ятка природи	комплексна	0,3	Голосіївський р-н Солом`янський р-н	Музей "Київська фортеця" КП УЗН Солом`янського	Рішення Київради від 23.12.04*
2	Літописні гори	пам`ятка природи	комплексна	3,9	Андріївський узвіз – Пейзажна алея- Гончарна	КП УЗН Подільського р-ну	Рішення прийняте*
3	Замкова гора	пам`ятка природи	комплексна	5,9	Андріївський узвіз, Гончари-Кожум`яки, Житній ринок, Фролівський монастир	КП УЗН Подільського р-ну	Рішення Київради від 15.03.07 №254/915
4	Дніпрові кручі	пам`ятка природи	комплексна	105,3	Вздовж Набережного шосе від Пішохідного мосту до мосту Патона	КП УЗН Печерського району	Рішення Київради від 15.03.07 № 254/915
	разом пам`яток природи комплексних	4		115,4			
	Всього пам`яток природи місцевого значення	136		131,85			
1.	Парк "Слава"	парк-пам`ятка садово-паркового мистецтва		19,4	Печерський район пл.. Слави	КП УЗН Печерського району	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363 Рішення Київради від 17.02.94 №14
2.	Аскольдова Могила	парк-пам`ятка садово-паркового мистецтва		23,5	Печерський район Паркова дорога	КП УЗН Печерського району	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363 Рішення Київради від 17.02.94 №15
3.	Березовий гай	парк-пам`ятка садово-паркового мистецтва		7,8	Подільський район вул. Вишгородська,1	КП УЗН Подільського р-ну	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363 Рішення Київради від 17.02.94 №16
4.	Кирилівський гай	парк-пам`ятка садово-паркового мистецтва		34,5	Подільський район	КП УЗН Подільського району	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363 Рішення Київради від 17.02.94 №17

5.	Парк по вул.Кобзарській	парк-пам`ятка садово-паркового мистецтва		7,3	Подільський район	КП УЗН Подільського району	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363 Рішення Київради від 17.02.94 №18
6.	Парк КПІ	парк-пам`ятка садово-паркового мистецтва		13,5	Солом`янський район пр. Перемоги	КП УЗН Солом`янського району	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363 Рішення Київради від 17.02.94 №19
7.	Хрещатий	парк-пам`ятка садово-паркового мистецтва		18,8	Печерський район Європейська площа	КП УЗН Печерського району	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363 Рішення Київради від 17.02.94 №20
8.	“Нивки” західна частина	парк-пам`ятка садово-паркового мистецтва		16,5	Святошинський район пр. Перемоги	КП УЗН Святошинського району	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363 Рішення Київради від 17.02.94 № 21
9.	Ім.. Пушкіна	парк-пам`ятка садово-паркового мистецтва		22	Шевченківський район пр. Перемоги	КП УЗН Шевченківського району	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363 Рішення Київради від 17.02.94 №22
10.	Міський сад	парк-пам`ятка садово-паркового мистецтва		10,5	Печерський район вул.. Грушевського	КП УЗН Печерського району	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363 Рішення Київради від 17.02.94 №23
11.	Ім.. Т.Шевченка	парк-пам`ятка садово-паркового мистецтва		5,5	Шевченківський район вул. Володимирська	КП УЗН Шевченківського району	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363
12.	Наводницький парк	парк-пам`ятка садово-паркового мистецтва		10,20	Набережне шосе	КП УЗН Печерського р-ну	Рішення прийняте *
13.	Парк "Юність"	парк-пам`ятка садово-паркового мистецтва		5,94	перетин вул. Картезвілі та просп. Леся Курбаса у Святошинському районі	КП УЗН Святошинського району	Рішення Київради від 15.12.2011 № 851/7087

Всього парків-пам`яток садово-паркового мистецтва місцевого значення	13	187,64			
Всього територій та об`єктів ПЗФ місцевого значення:	169	9435,78			
Всього територій та об`єктів ПЗФ	186	17284,93			

5.6. ТУРИЗМ

Туристична галузь має надзвичайно важливе значення для економіки України та м. Києва зокрема. Це індустрія, яка намагається мало впливати на навколишнє середовище та місцеву культуру, водночас сприяє збільшенню прибутків, робочих місць і збереженню місцевої екосистеми.

Зараз туризм є невід'ємною складовою національного і світового ринку. На сьогодні, розвиток цієї сфери суспільного життя в м. Києві – це одне із пріоритетних завдань, визначених Стратегією розвитку міста Києва до 2025 року, і передбачає перетворення столиці України в інноваційний центр східноєвропейського регіону з потужною конкурентною позицією та чіткими пріоритетами розвитку.

З метою поетапної реалізації довгострокових проектів, визначених Стратегією, розроблено Міську цільову програму розвитку туризму в місті Києві на 2016-2018 роки, яка затверджена рішенням Київської міської ради від 11 лютого 2016 №91/91.

На сьогоднішній день, стратегічною метою розвитку туристичної галузі є створення конкурентоспроможного на внутрішньому та світовому ринках туристичного продукту, а також розширення внутрішнього та збільшення обсягів в'їзного туризму.

На території м. Києва розташовано понад 2000 пам'яток історії та культури. Серед них 39-міжнародного значення, зокрема, збудовані у XI-XII ст. Софіївський собор та комплекс споруд Києво-Печерського національного історико-культурного заповідника, які внесені до списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. До реєстру національного культурного надбання включено 380 пам'яток архітектури, 23 пам'ятки археології, 25 пам'яток історії і 9 пам'яток монументального мистецтва. Також зосереджено понад 100 музеїв, у тому числі 32 музеї міського підпорядкування (фонд більш як 2 млн. експонатів), 33 театри та театри студії, 53 культові споруди, 141 бібліотека, 19 концертних організацій і самостійних музичних колективів, цирк.

На сьогодні у м. Києві зареєстровано понад 2500 туристичних підприємств (туроператори та турагенти), якими щорічно обслуговується понад 2 млн. туристів.

З метою покращення орієнтування туристів у місті встановлено вказівники розташування екскурсійних об'єктів з картографічним маршрутами.

Завдяки своєму географічному розташуванню Київ може претендувати на статус одного зі світових центрів ділового туризму, а наявна інфраструктура тільки сприятиме цьому.

З цією метою створено перше Конвенційне Бюро (Convention bureau), що дає змогу проводити щороку в Києві значно більше конгресів та сприяє збільшенню інвестиційної привабливості української столиці.

Туристичні потоки

(осіб)

Роки	Кількість туристів, обслугованих суб'єктами туристичної діяльності України – усього	Із загальної кількості туристів:		
		іноземні туристи	туристи-громадяни України, які виїжджали за кордон	внутрішні туристи
2000	290899	97874	70731	122294
2001	504347	128817	162890	212640
2002	549644	142849	174786	232009
2003	746899	193239	248415	305245
2004	1009909	263120	421351	325438
2005	935918	170865	539989	225064
2006	1498794	207468	901269	390057
2007	1814052	286901	1116582	410569
2008	2088369	315984	1393126	379259
2009	1589834	257893	1024464	307477
2010	2047329	279141	1442252	325936
2011	944917	65725	786656	92536
2012	1768532	123703	1425459	219370
2013	2171181	97711	1855499	217971
2014	1850748	10658	1693363	146727
2015	1501985	8649	1333928	159408
2016	1841021	21143	1643728	176150

Примітка. У 2000–2010 роках інформація наведена за даними структурних підрозділів з питань туризму КМДА, починаючи з 2011 року – за даними Держстату.

6. ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ ТА ҐРУНТИ

6.1. Структура та стан земель

Площа міста Києва складає 0,836 тис. км², що становить 0,14 % від території України. За цим показником місто посідає 26 місце в країні.

Разом з тим, на значній території міста мають місце зсувні процеси, де зсуви безпосередньо загрожують навколишньому середовищу.

На території м. Києва найбільш схильними до розвитку зсувних процесів та інших екзогенних геологічних процесів є круті схили правого берег р. Дніпро, а також схили урочищ, ярів та балок, які часто зустрічаються по місту .

Основними природними чинниками, що викликають розвиток зсувів на території м. Києва, є: геологічна побудова, гідрогеологічні умови, рельєф місцевості, клімат, інтенсивність і контрастність неотектонічних рухів. В той же час такі процеси, як ерозія та абразія, порушують рівновагу схилу і є також одним з основних чинників зсувних процесів. Інтенсивний розвиток господарської діяльності без урахування природоохоронних дій негативно впливає на навколишнє середовище і сприяє появі нового, антропогенного, фактору утворення і розвитку зсувів. За ступенем впливу на розвиток зсувів цей фактор останнім часом став таким, що може бути порівнюваний із природними факторами, а на окремих територіях став домінуючим.

Структура земельного фонду регіону (м. Київ) станом на 01.01.2016

Основні види земель та угідь	Станом на 01.01.2016	
	усього, тис. га	% до загальної площі території
1	2	3
Загальна територія	83,6	100
у тому числі:		
1.Сільськогосподарські угіддя	4,2	5,0
з них:		
рілля	0,5	0,6
перелоги	-	-
багаторічні насадження	3,1	3,7
сіножаті	0,6	0,7
пасовища	-	-
2. Ліси та інші лісо вкриті площі	35,3	42,2
з них:		
вкриті лісовою рослинністю	35,1	42,0
3.Забудовані землі	37,2	44,5
4. Відкриті заболочені землі	0,1	0,1
5.Відкриті землі без рослинного покриву або з	-	-

незначним рослинним покровом (піски, яри, землі, зайняті зсувами, щебенем, галькою, голими скелями)		
6. Інші землі		
Усього земель (суша)		
Території, що покритті поверхневими водами	6,6	7,9

6.1.3. Деградація земель

Рішенням Київської міської ради від 10.11.2016 № 354/1658 «Про збільшення території лісового заказника місцевого значення «Межигірсько-Пуща-Водицький», з метою забезпечення умов для ефективного функціонування коридорів екологічної мережі міста та збереження і відтворення природних комплексів, територію зазначеного заказника збільшено на 9,2 га.

6.3. Охорона земель

З метою вирішення проблеми самочинного будівництва та самовільного найняття земельних ділянок Департамент земельних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (далі – Департамент земельних ресурсів) пропонує внесення законодавчих змін та наділення органів місцевого самоврядування повноваженнями щодо реального впливу на порушників земельного законодавства, в тому числі й незаконних забудовників, а саме збільшення суми штрафів за самовільне зайняття і самовільне будівництво, а також наділити самоврядний контроль повноваженнями про накладання таких штрафів і проведення розрахунків шкоди заподіяної територіальній громаді, внаслідок самовільного зайняття земельних ділянок.

У 2015 році листи питань децентралізації влади в частині передачі органам місцевого самоврядування повноважень у сфері державної реєстрації прав, ведення державного земельного кадастру, збільшення повноважень в процесі реалізації самоврядного контролю за використанням і охороною земель регулярно направлялись Департаментом земельних ресурсів народним депутатам України та компетентним органам.

30.03.2016 директор Департаменту земельних ресурсів взяв участь у засіданні Комітету Верховної ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування, надавши пропозиції по провадженню реформи децентралізації влади, в тому числі щодо розширення повноважень самоврядного контролю.

20.07.2016 року Департаментом земельних ресурсів направлено лист Прокуророві м. Києва Говді Р. М., 14.09.2016 року Департаментом земельних ресурсів підготовлено та направлено за підписом міського голови Кличка В. В. лист до Генерального прокурора України Луценка Ю. В. для вжиття

заходів щодо припинення правопорушень, звільнення самовільно зайнятих земельних ділянок, повернення їх Київській міській раді та притягнення винних до відповідальності.

6.3.1. Практичні заходи

Здійснення самоврядного контролю за використанням і охороною земель.

Рішенням Київської міської ради від 25.09.2003 № 16/890 (з доповненнями та змінами) затверджено Порядок здійснення самоврядного контролю за використанням та моніторингу земель в м. Києві.

Забезпечення здійснення самоврядного контролю за додержанням вимог земельного законодавства відповідно до зазначеного рішення Київської міської ради, покладено на Департамент земельних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).

В 2016 році Департаментом земельних ресурсів проведено 2268 перевірок (обстежень) земельних ділянок, що в 1,2 рази більше попереднього року (в 2015 році -1861). За наслідками перевірок та обстежень виявлено або вбачається 1275 порушення земельного законодавства.

Під час здійснення самоврядного контролю за використанням і охороною земель в 2016 році Департаментом земельних ресурсів виявлено 103 факти виконання будівельних робіт на земельних ділянках, які використовуються без правовстановлюючих документів. 234 незаконно встановлених АГПЗ та 435 фактів самовільного зайняття земельних ділянок.

В межах наданих повноважень, вжито 2887 заходів реагування. У правоохоронні органи направлено – 2109 матеріалів перевірок та інформацій.

З метою вжиття заходів реагування матеріали неодноразово направлялись до прокуратури, поліції, територіального управління Держгірнагляду у Київській області та м. Києві, Департаменту міського благоустрою та збереження природного середовища, Державної сільськогосподарської інспекції в м. Києві.

Крім цього, департаментом земельних ресурсів відповідно до визначених повноважень готуються та подаються до суду позови про звільнення самовільно зайнятих земельних ділянок, зокрема у 2016 році було подано 27 таких позовів.

6.3.2. Нормативно-правове, фінансове та інституційне забезпечення, міжнародне співробітництво.

Відповідно до доручень керівництва міста на замовлення Департаменту земельних ресурсів ще в червні було розроблено Програму використання та охорони земель міста Києва на 2016-2020 , яка була передана на погодження до апарату Київської міської державної адміністрації, за результатами чого схвалена розпорядженням від 03.12.2015 № 1179.

Зазначену Програму 14.07.2016 затверджено рішенням Київської міської ради від 14.07.2016 № 729/729.

7. НАДРА

Основні горизонти, які експлуатуються ПАТ «АК „Київводоканал» для водопостачання м. Києва, - сеноман-келовейський та середньоюрський.

На балансі ПрАТ «АК «Київводоканал» перебуває 27 артезіанських насосних станцій та 363 артезіанські свердловини. Для видобування підземних вод ПрАТ «АК «Київводоканал» отримало ліцензію (спеціальний дозвіл) на користування надрами Київського родовища – «Водозабір «Оболонь» – 121 тис. м³/добу; «Водозабір лівобережної частини м. Києва» – 122,7 тис. м³/добу; «Водозабір правобережної частини м. Києва» – 185,6 тис. м³/добу; «Водозабір «Виноградар» – 59,0 тис. м³/добу; водозабір «Осокорки північні» – 125,0 тис. м³/добу.

За 2016 рік з підземних водоносних горизонтів видобуто 25,3 млн м³ води. Контроль за якістю води артезіанських свердловин здійснюється відповідно до нормативних вимог Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-171-10).

8. ВІДХОДИ

В місті Києві впроваджується двохконтейнерна технологічна схема роздільного збирання побутових відходів:

контейнери для збирання ресурсоцінних складових («сухі» відходи)

контейнери для збирання решти змішаних відходів («мокрі» відходи).

На сьогоднішній день роздільний збір запроваджується у всіх районах столиці.

В зоні обслуговування виконавця послуг з вивезення побутових відходів у м. Києві КП «Київкомунсервіс» встановлено біля 12000 контейнерів для збору твердих побутових відходів (ТПВ) та біля 3050 контейнерів для збору роздільно зібраних відходів. Вивезення побутових відходів здійснюється відповідно до договорів, укладених КП «Київкомунсервіс» з керуючими компаніями районів та підприємствами сфери поводження з відходами (підприємствами-перевізниками відходів).

У місті Києві працюють сортувальні лінії підприємств:

ТОВ «Селтік», вул. Алма-Атинська, 8, розрахункова потужність сортувальної лінії – 40 м³ за годину;

виробничо-заготівельне підприємство «Київміськвторресурси», вул. Сагайдака, 112-заготівля вторинної сировини за кошти (закупівля). Підприємство має власні дві сміттесортувальні лінії, потужність першої 24 тис. тонн на рік, другої – 8 тис. тонн на рік;

ДП «Фірма Альтфатер Київ» - дільниця для досортування цінновмістовних складових контейнерів роздільного збору відходів потужністю 100 тис. м³ на рік;

ТОВ «Фірма «Володар-Роз» - сортувальна лінія потужністю 20 тис. тонн на рік, село Глибоке Бориспільського району Київської області;

ТОВ «Вест Менеджмент Системс», с. Проліски Бориспільського району Київської області, потужність – 60 тис. тонн на рік.

Згідно із статистичними даними, у 2016 році у м. Києві утворено та вивезено – 1176 тис. тонн ТПВ, з них:

256,2 тис. тонн направлено на сміттєспалювальний завод «Енергія»;

129,4 тис. тонн на заготівельні пункти вторсировини та сміттесортувальні лінії;

790,4 тис. тонн на полігони та звалища (у т.ч. на полігон № 5 та полігон № 6 прийнято 519,8 тис. тонн, решта 270,6 тис. тонн розміщено на звалищах Київської області).

Таким чином, більша частина побутових відходів направляється на захоронення і є джерелом забруднення повітря, ґрунту, поверхневих і підземних вод. В той же час ці відходи можуть бути джерелом вторинних матеріальних та енергетичних ресурсів.

Морфологічний склад побутових відходів свідчить про те, що більше 90 % цих відходів може бути спрямовано у господарський обіг.

Сучасний стан

Обсяги: утилізація та захоронення (тонни)

Морфологія сміття

Одними із основних проблемних питань у сфері поводження з ПВ є: відсутні достатні потужності з перероблення відходів біля 70% побутових відходів захоронюють на полігонах та сміттєзвалищах;

полігон № 5 завантажений на 90%, для роботи недостатня кількість техніки, озеро фільтрату є потенційною загрозою забруднення довкілля, незадовільний стан дамби, негативний вплив на прилеглі до полігону населені пункти, тощо;

полігон № 6 завантажений на 80%. Проблемними питаннями є необхідність розширення площі складування відходів та будівництво третьої черги; відсутність перероблення великогабаритних відходів, що надходять на полігон. ПАТ «Київпроект» на замовлення ПАТ «Київспецтранс» розроблено та затверджено робочий проект III черги карт складування будівельних відходів на площі 7,1 га потужністю 887 тис. куб. м, який наразі не можливо впровадити, оскільки на земельну ділянку накладено арешт;

тарифи на захоронення відходів нижче рівня собівартості робіт із захоронення відходів;

низький відсоток сплати населенням за послуги з вивезення та захоронення ТПВ, збитковість галузі;

низький рівень інвестування в сферу поводження з відходами внаслідок великого строку окупності інвестиційних проектів та відсутності гарантій виконання фінансових зобов'язань;

завод «Енергія» потребує модернізації та встановлення сучасних очисних систем;

законодавчі прогалини (відсутність зеленого тарифу для електроенергії зі сміття, відсутність адекватної відповідальності за порушення правил поводження з відходами, незахищеність потенційних інвесторів, тощо)

не врегульовані питання поводження з небезпечними та рідкими відходами;

Основні завдання, які необхідно виконати:

запобігання утворенню відходів – це найбажаніший варіант. Коли це можливо, утворення відходів має бути мінімізоване;

повторне використання відходів - це повернення об'єктів до використання з тим, щоб вони не входили до потоку відходів, наприклад, повторне наповнення пляшок, тощо;

використання матеріального потенціалу - відокремлення матеріалів для забезпечення вторинного перероблення з метою їх використання, як матеріального ресурсу (склобій, макулатура, металобрухт, пластмаса);

використання енергетичного потенціалу відходів або компостування органічних відходів;

видалення (захоронення) відходів є найменш привабливою альтернативою поводження з відходами, захоронення відходів повинно забезпечувати запобігання забруднення довкілля та відповідати сучасним вимогам щодо охорони навколишнього природного середовища.

В загальному плані стратегія поводження з відходами передбачає розділення усього потоку твердих побутових відходів на окремі потоки, а саме змішані ПВ, вторинна сировина (папір, склобій, пластмаса, тощо), великогабаритні та будівельні відходи, небезпечні складові побутових відходів (відпрацьовані ртутні лампи, хімічні джерела струму, побутове електричне та електронне обладнання). Всі ці окремі потоки направляються для подальшого перероблення та утилізації.

Відповідно до Комплексної цільової програми підвищення енергоефективності та розвитку житлово-комунальної інфраструктури міста Києва на 2016-2020 роки, затвердженої рішенням Київської міської ради від 17.03.2016 № 232/232, основними заходами є: оновлення парку автотранспорту зі збирання та вивезення побутових відходів, забезпечення житлової та громадської забудови контейнерами для роздільного збирання цінних компонентів побутових відходів (макулатури, полімерних матеріалів, скла, чорного і кольорових металів), впровадження системи збирання та перевезення небезпечних відходів у складі побутових відходів, впровадження нових технологій (методів) та інноваційних проектів у сфері поводження з побутовими відходами, будівництво заводів (комплексів) з перероблення ТПВ та проведення агітаційно-роз'яснювальної роботи серед населення щодо роздільного збирання ресурсоцінних компонентів побутових відходів.

Для міста Києва достатньо будівництва 3-4 (трьох-чотирьох) переробних комплексів та модернізації заводу «Енергія», загальна потужність об'єктів складатиме 1400 тис. тонн на рік.

З метою впорядкування діяльності у сфері поводження з небезпечними відходами у складі побутових, а саме люмінесцентними лампами та хімічними джерелами струму, розроблено заходи програми створення та

забезпечення функціонування системи збирання, перероблення та утилізації відпрацьованих люмінесцентних ламп та хімічних джерел струму в місті Києві. На сьогоднішній день спеціалістами КП «Київкомунсервіс» проведено роз'яснювальну роботу серед працівників всіх 10 Керуючих компаній і 99 ЖЕД та встановлено контейнери для збору відпрацьованих батарейок у всіх приміщеннях житлово-експлуатаційних ділянок в 10 районах міста Києва.

Крім того, постійно зростає кількість підприємств та організацій, які приєднуються до ініціативи, встановлюючи коробки, та передають зібрані батарейки до КП «Київкомунсервіс».

Для проведення роз'яснювальної роботи серед населення з питань поводження з відходами в цілому та роздільного збирання відходів зокрема в КП «Київкомунсервіс» працює гаряча телефонна лінія – 044 594 77 11 та сайт – kks.kiev.ua.

Для більш відкритого та всебічного висвітлення діяльності підприємства налагоджено систему інформування друкованих видань та Інтернет-порталів щодо діяльності КП «Київкомунсервіс», а також з інших питань, пов'язаних з поводженням з відходами у столиці.

Також, підприємство постійно представляє свою діяльність на Міжнародних спеціалізованих виставках («КОМУНТЕХ» та «Довкілля для України»), на Національному форумі «Поводження з відходами в Україні: законодавство, економіка, технології», в «Зеленій школі» та на різноматних еко-фестивалях і толоках.

Працівники підприємства постійно проводять спеціальні тренінги для різних вікових груп у навчальних закладах освіти на тему роздільного збирання відходів. Організуються та проводяться зустрічі із студентами III-V курсів Національного транспортного університету, Коледжу економіки, права та інформаційних технологій «Крок», Національного університету ім. Т.Г. Шевченка та Педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова.

На базі КП «Київкомунсервіс» працює Школа волонтерів. Завдяки слухачам, під керівництвом спеціалістів підприємства, вже проведено більше 2000 інформаційних уроків для майже 30 000 учнів з питань поводження з відходами в навчальних закладах міста.

На базі КП «Київкомунсервіс» постійно проходять виробничу практику студенти-екологи, які проводять наукові дослідження, виконують дипломні та курсові роботи.

Щороку проводиться міський конкурс дитячої та юнацької творчості «Обери чисте майбутнє», метою якого є формування екологічної культури у дітей та молоді, підвищення рівня обізнаності з питань поводження з відходами, охорони і збереження біоресурсів. У конкурсі постійно беруть участь учні загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів з усіх районів м. Києва.

Підприємство постійно підтримує природоохоронні заходи, забезпечуючи інформаційний супровід та організовуючи вивіз сміття, зібраного під час акцій з благоустрою м. Києва. В рамках цієї діяльності організовується та забезпечується проведення акцій «Чисто-time», «Зробимо Україну чистою», «Чисте сине озеро», «Чистий ліс» та ін.

9. ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА

9.1 Екологічна безпека як складова національної безпеки

Технологічний розвиток ставить людину в умови, коли вона може зруйнувати сама себе і свій світ. Іншими словами, домінантною стає думка про те, що зараз не тільки військовими, але й іншими засобами можна зруйнувати світ. Сьогодні відповідальність за виживання людського роду набуває більш широкого значення, стосується мирного використання технологічних засобів, зв'язує між собою основні форми життя суспільства: кількість і якість розвитку, екологічну рівновагу, демографічний ріст, військові витрати.

Діяльність підприємств, що становлять підвищену екологічну небезпеку, може призвести до негативних явищ, до незворотних змін у системі „здоров'я населення – навколишнє природне середовище”, до виникнення аварії, наслідки якої призведуть до порушення нормальних умов життя і діяльності людей, функціонування рослинного та тваринного світу та погіршення стану довкілля в цілому.

10.ПРОМИСЛОВІСТЬ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ДОВКІЛЛЯ

10.1. Структура та обсяги промислового виробництва

Розвиток м. Києва відображає стійку тенденцію зменшення кількості промислових підприємств, зокрема тих, що справляють негативний вплив на довкілля. Попри це столиця України залишається важливим промисловим осередком, в якому зосереджено ряд підприємств різних галузей, саме хімічна, машинобудування, легка промисловість та фармацевтична діяльність.

Індекси промислової продукції за основними видами діяльності

	Код за КВЕД-2010	Грудень до		Січень–грудень 2016 до січня–грудня 2015	Довідково: січень–грудень 2015 до січня–грудня 2014
		листопада 2016	грудня 2015		
Промисловість	В+С+D	111,9	91,5	104,2	94,6
Добувна та переробна промисловість	В+С	108,8	88,6	103,7	94,9
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	В	...1	...1	...1	...1
Переробна промисловість	С	108,8	88,6	103,7	94,9
з неї					
виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів	10-12	107,4	93,0	95,0	87,2
текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	13-15	123,0	91,3	88,5	107,3
виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність	16-18	92,0	51,3	91,0	86,5
виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення	19	–	–	–	–
виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	20	87,2	105,1	94,3	69,7
виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	21	106,8	89,5	101,8	90,8
виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	22, 23	96,7	108,2	105,2	108,6
металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування	24, 25	93,8	68,3	107,8	107,2
машинобудування, крім ремонту і монтажу машин і устаткування	26-30	103,7	86,4	101,1	106,6
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	D	129,0	107,8	107,3	92,1

¹ Дані не оприлюднюються з метою забезпечення виконання вимог Закону України "Про державну статистику" щодо конфіденційності інформації.

У місті Києві працювало 719 промислових підприємств, які звітують за формою ІП до Головного управління статистики в м. Києві, які представляють 9 основних видів промислової діяльності.

У 2016 році спостерігалось зростання індексу промислової продукції. Так, у лютому 2016 року темп зростання індексу склав 0,3%, у січні-червні 5,5 %, у січні – грудні 4,2% .(по Україні за січень – грудень 2016 року приріст в промисловості становить 2,4 %).

Слід зазначити, що м. Київ займав 15 місце по індексу промислової продукції у січні - грудні поточного року серед 25 регіонів України (на 1- Луганська область, 2- Кіровоградська область, 3- Миколаївська область, останнє місце – Сумська область – індекс 91,3%)

Збільшення обсягів виробництва продукції відбулось у п'яти з дев'яти галузей промисловості м. Києва, а саме:

- виробництво основних фармацевтичних виробів на 1,8% (питома вага в загальному обсязі реалізації складає 8,6%);
- машинобудуванні на 1,1% (питома вага в загальному обсязі реалізації складає 4,8%);
- виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції та будівельних матеріалів на 5,2 % (питома вага в загальному обсязі реалізації складає 7,3%);
- металургійне виробництво на 7,8% (питома вага в загальному обсязі реалізації складає 3,0%);
- постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря на 7,3% (питома вага в загальному обсязі реалізації складає 20,8%).

Зниження обсягів промислового виробництва відбулося у таких галузях:

- ✓ виготовленні виробів з деревини, виробництво паперу, поліграфічна діяльність на 9,0 % (питома вага в загальному обсязі реалізації складає 4,3%);
- ✓ виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів на 5,0% (питома вага в загальному обсязі реалізації складає 45,7%);
- ✓ текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри на 11,5% (питома вага в загальному обсязі реалізації складає 0,8%);
- ✓ виробництво хімічних речовин і хімічної продукції на 5,7% (питома вага в загальному обсязі реалізації складає 0,9%).

Загальний обсяг реалізованої продукції у січні-грудні 2016 року за основними видами промислової діяльності у відпускних цінах підприємств м. Києва склав 148,2 млрд. грн., що на 23,8 млрд. грн. або на 19,1 % більше, ніж у відповідному періоді 2015 року. Питома вага обсягу реалізованої продукції у м. Києві в загальному обсязі реалізованої продукції по Україні за січень-грудень 2016 року становила 8,4% (3 місце серед регіонів України).

В промисловому секторі економіки міста у грудні 2016 року було зайнято 116,1 тис. працюючих, що на 8,4 тис. осіб менше, ніж у грудні 2015 року.

Заробітна плата штатних працівників у грудні 2016 року у промисловості м. Києва становила 11453 грн, що на 32% більше ніж у грудні 2015 року (у грудні 2016 року середня зарплата по м. Києву становить 11094 грн.).

10.2. Вплив на довкілля

Згідно статистичних даних у 2016 році в атмосферне повітря потрапило стаціонарних джерел (в основному промислові підприємства) 34,3 тис. тонн (2015 рік – 26,7 тис. тонн), тобто спостерігається збільшення рівня викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

11. ЕНЕРГЕТИКА ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ДОВКІЛЛЯ

У 2016 році підприємствами та організаціями м.Києва обсяг відпуску теплової енергії становив 14841,5 тис.Гкал (при загальній установленій тепловій потужності 11467,0 Гкал/год), електричної енергії – 3386,2 млн.кВт·год (при загальній установленій електричній потужності 1468,5 тис.кВт).

Інформацію щодо потужності і відпуску енергії за джерелами постачання у 2016р. наведено у таблиці.

Потужність і відпуск енергії за джерелами постачання енергії за 2016 рік

	Установлена електрична потужність, тис.кВт	Обсяг відпуску електричної енергії, млн.кВт·год	Установлена теплова потужність, Гкал/год	Обсяг відпуску теплової енергії, тис. Гкал
Усього	1468,5	3386,2	11467,0	14841,5
у тому числі				
теплоелектроцентралі	... ¹	... ¹	... ¹	... ¹
вітрові електростанції	... ¹	... ¹	... ¹	... ¹
теплогенеруючі установки, котельні	x	x	6379,0	7026,0
утілізаційні установки	... ¹	... ¹	... ¹	... ¹
інші енергогенеруючі установки	20,5	23,2	29,0	213,7

¹ Дані не оприлюднюються з метою забезпечення виконання вимог Закону України "Про державну статистику" щодо конфіденційності інформації.

У 2016р. було використано 3099,6 тис.Гкал теплоенергії та 4953,4 млн.кВт·год електроенергії (з урахуванням власних технологічних потреб енергогенеруючих підприємств (установок)).

У 2016р. порівняно з 2015р. обсяги використання (без урахування витрат на власні потреби енергогенеруючих підприємств (установок)) теплоенергії зросли на 33,7%, електроенергії – на 33,9%.

Підприємства промисловості традиційно залишаються основними споживачами енергетичних ресурсів, їх частка в загальному обсязі використання теплоенергії по м.Києву складає 39,9% та електроенергії 40,2%.

Частка підприємств державного управління й оборони, обов'язкового соціального страхування в загальному обсязі використання теплоенергії становила 23,2%, електроенергії – 3,1%, операцій з нерухомим майном – 6,7%, 12,9%, відповідно, освіти – 6,5%, 1,5%, професійної, наукової та технічної діяльності – 5,8%, 4,9%, транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності – 5,3%, 14,5%, оптової та роздрібної

торгівлі, ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – 2,0%, 8,6%, інформації та телекомунікацій – 0,9%, 5,9%.

Інформацію щодо найбільшого використання теплоенергії та електроенергії за основними видами економічної діяльності у 2016р. наведено у таблиці.

Використання теплоенергії та електроенергії за основними видами економічної діяльності в 2016 році

	Теплоенергія, тис.Гкал		Електроенергія, млн.кВт.год	
	обсяг використан ня теплоенергі ї - усього	витрати на виробництв о продукції (виконання робіт)	обсяг використанн я електроенерг ії -усього	витрати на виробництв о продукції (виконання робіт)
Усього	3099,6	1104,8	4953,4	2541,6
у тому числі				
Промисловість	1237,6	896,3	1992,6	1431,2
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	60,7	25,8	425,2	96,6
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	165,3	84,6	718,9	570,6
Інформація та телекомунікації	27,6	... ¹	293,0	126,0
Операції з нерухомим майном	209,2	30,4	638,7	143,2
Професійна, наукова та технічна діяльність	178,4	16,9	241,7	128,4
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	719,1	–	151,2	–
Освіта	200,4	–	76,7	–

¹ Дані не оприлюднюються з метою забезпечення виконання вимог Закону України "Про державну статистику" щодо конфіденційності інформації.

Серед регіонів України найбільша частка використання теплоенергії припадала на підприємства Дніпропетровської (20,8%), Донецької (9,7%) та Миколаївської (5,5%) областей, електроенергії – Дніпропетровської (26,4%),

Донецької (11,7%) та Запорізької (9,6%) областей. Питома вага підприємств м.Києва в загальному обсязі використання по Україні теплоенергії становила 5,2%, електроенергії – 5,6%.

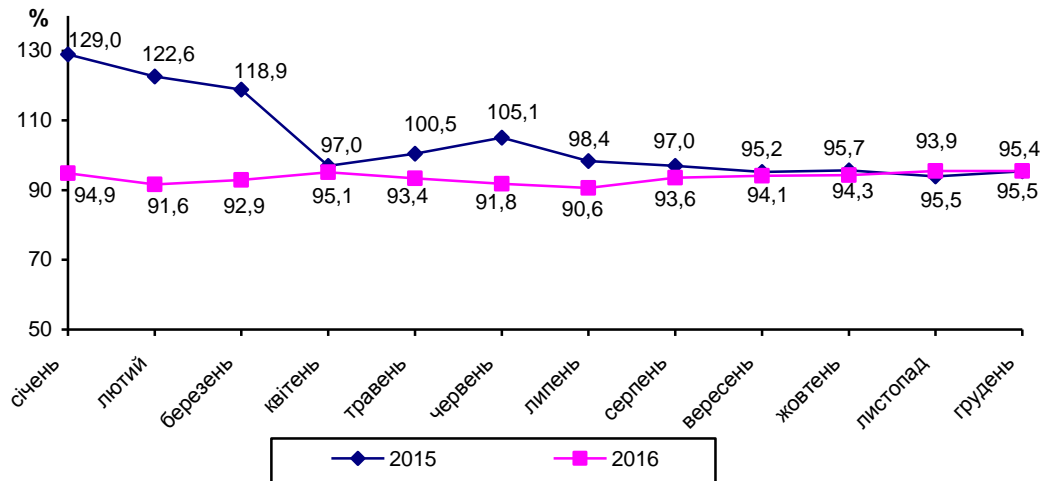
12. ТРАНСПОРТ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ДОВКІЛЛЯ

Загальний вантажооборот у січні–грудні 2016р. дорівнював 5,7 млрд.ткм (95,5% від рівня січня–грудня 2015р.).

Вантажним транспортом у січні–грудні 2016р. перевезено 15,5 млн.т комерційних вантажів (138,3% до рівня січня–грудня 2015р.).

Вантажооборот підприємств транспорту

(у % до відповідного періоду попереднього року, нарастаючим підсумком)

Вантажні перевезення

	Вантажооборот		Перевезено вантажів	
	млн.ткм	у % до січня–грудня 2015	тис.т	у % до січня–грудня 2015
Транспорт	5720,2	95,5	15498,4	138,3
у тому числі				
автомобільний ¹	4023,8	141,0	13437,1	149,3
водний
авіаційний

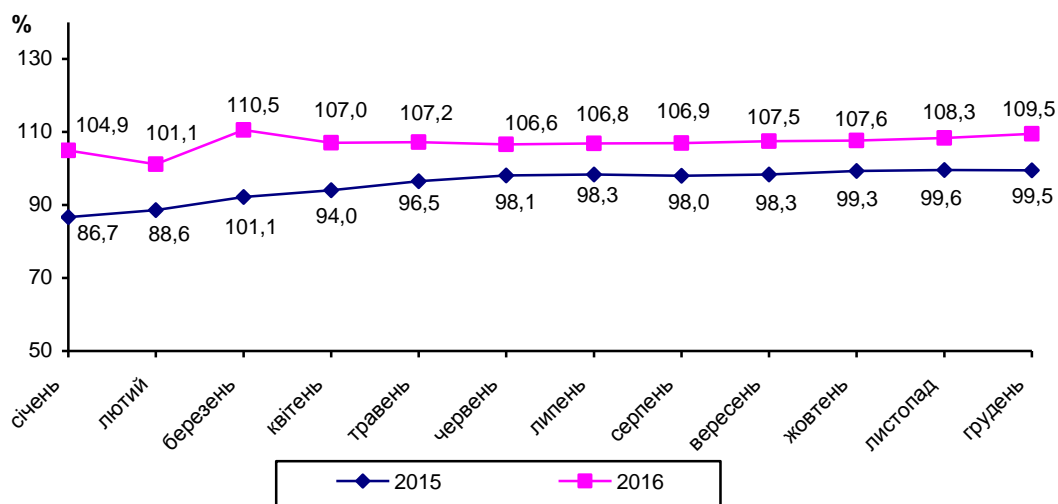
¹ З урахуванням вантажних перевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями.

² Дані не оприлюднюються з метою забезпечення виконання вимог Закону України «Про державну статистику» щодо конфіденційності інформації.

Загальний пасажирооборот у січні–грудні 2016р. дорівнював 21,8 млрд.пас.км (109,5% до рівня січня–грудня 2015р.). Пасажирським транспортом у січні–грудні 2016р. перевезено 1088,1 млн. пасажирів (100,2% до рівня січня–грудня 2015р.).

Пасажирооборот підприємств транспорту

(у % до відповідного періоду попереднього року, наростаючим підсумком)

Пасажирські перевезення

	Пасажирооборот		Перевезено пасажирів	
	млн.пас.км	у % до січня–грудня 2015	тис.	у % до січня–грудня 2015
Транспорт¹	21751,9	109,5	1088128,8	100,2
у тому числі				
автомобільний ²	3397,8	97,5	311840,4	99,2
водний	—	—	—	—
авіаційний	... ³	... ³	... ³	... ³
трамвайний	539,1	104,7	114701,8	102,5
тролейбусний	1051,7	100,7	164325,7	100,7
метрополітенівський	3973,6	99,8	484583,3	99,8

¹ З урахуванням перевезень пасажирів міською електричкою.

² З урахуванням пасажирських перевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями.

³ Дані не оприлюднюються з метою забезпечення виконання вимог Закону України «Про державну статистику» щодо конфіденційності інформації.

13. ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА

13.3 Державний контроль за додержанням вимог природоохоронного законодавства

*Державний контроль за додержанням вимог природоохоронного
законодавства*

№ з/п	Назва заходу	Одиниця виміру	Роки		
			2014	2015	2016
1	2	3	4	5	6
1	Кількість перевірених об'єктів контролю	од.	1139	311	924
2	Кількість складених актів перевірок	од.	1138	311	
3	Кількість складених протоколів про адміністративне правопорушення				
3.1	усього	од.	1196	540	1150
3.2	у тому числі передано для розгляду у судові органи	од.	53	42	108
4	Притягнуто до адміністративної відповідальності				
4.1	усього	осіб	1143	498	1042
4.2	у тому числі у вигляді попередження	осіб	---	---	---
5	Стягнуто адміністративних штрафів	грн	322,126	100,639	250,546
6	Загальна сума розрахованих збитків				
6.1	усього	грн	7815,536	5071,569	13282,2
6.2	у т.ч. нанесених невстановленими особами	грн	---	---	---
7	Пред'явлено претензійно-позовних матеріалів	од./грн	163/7815,536	92/5071,569	177/13282,2
8	Стягнуто претензійно-позовних матеріалів	од./грн	117/3016,221	76/4049,752	143/4523,493
9	Кількість переданих до судових органів позовів для прийняття рішення про тимчасову заборону (зупинення) діяльності	од.	32	---	17
10	Кількість прийнятих судовими органами рішень про тимчасову заборону (зупинення) діяльності	од.	19	---	6
11	Передано матеріалів до правоохоронних органів:				
11.1	усього	од.	60	22	28
11.2	до органів прокуратури	од.	60	9	10
11.3	до органів МВС, СБУ, інших	од.	---	13	18
11.4	з ознаками кримінального правопорушення	од.	12	8	9
12	Відкрито кримінальних проваджень	од.	9	3	17
13	Кількість об'єктів, на яких виявлено перевищення				
13.1	лімітів забору води із водного об'єкта	од.	---	---	---
13.2	лімітів використання води із водного об'єкта	од.	---	---	---
13.3	лімітів скиду забруднюючих речовин у водний об'єкт	од.	---	1	1
13.4	нормативів граничнодопустимого скиду забруднюючих речовин із зворотними водами у водний об'єкт	од.	1	---	1
13.5	нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин стаціонарних джерел в атмосферне повітря	од.	---	1	3
13.6	технологічних нормативів допустимого викиду забруднюючих речовин в атмосферне повітря	од.	---	---	1

13.7	лімітів та дозволів на спеціальне використання природних ресурсів на територіях та об'єктах	од.	---	---	---
13.8	лімітів на спеціальне використання мисливських тварин	од.	---	---	---
13.9	лімітів (квот) на спеціальне використання водних біоресурсів	од.	---	---	---
14	Внесено подань про припинення дії виданих дозволів	од.	2	3	4

13.7 Економічні засади природокористування

13.7.2. Стан фінансування природоохоронної діяльності

Інформація про виконання природоохоронних заходів в 2016 році за рахунок коштів Київського міського фонду охорони навколишнього природного середовища (відповідно до розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації від 11.08.2016 № 662 (зі змінами та доповненнями))

№ з/п	Назва заходу	Головний розпорядник, одержувач	Граничні обсяги фінансування в 2016 році, тис. грн.	Касові видатки, тис. грн.
І. ПЕРЕХІДНІ РОБОТИ ЗА ЗАХОДАМИ ПО ДОГОВОРАХ, РОБОТИ ПО ЯКИХ РОЗПОЧАТИ В МИНУЛИХ РОКАХ				
1.Охорона та раціональне використання водних ресурсів				
1.1.	Розчистка та ремонт споруд на озері Голубе (ставокБлакитний) в Подільському районі м.Києва	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КП «Плесо»	2653,25	767,36
1.2.1.	Обстеження та розчистка русла р.Либідь у Соломянському, Шевченківському та Голосіївському районах та приведення його до належного технічного стану; у Соломянському, Шевченківському та Голосіївському районах відкритої частини русла р.Либідь	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КП «Плесо»	1000,00	989,49
1.3.	Будівництво та реконструкція очисних споруд зливових вод на ж\м Вигуровщина – Троєщина (II черга), в т.ч. проектні роботи (реконструкція недобудованих очисних споруд зливових вод житлового масиву Вигурівщина-Троєщина (II черга),по	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КП «Плесо»	38,11	9,82

	вул.Електротехнічній у Де			
	Разом		3691,36	1766,67
2. Збереження природно-заповідного фонду				
2.1.	Розробка проекту землеустрою регіонального щодо організації і встановлення меж території іхтіологічного- ботанічного заказника місцевого значення "Озеро Вербне"	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КП «Плесо»	8,16	
	Разом		8,16	0,00
3. Охорона і раціональне використання ресурсів тваринного світу				
3.1.	Будівництво центру захисту тварин на вулиці Автопарковій у Даницькому районі м.Києва (проектні роботи)	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КП «Притулок для тварин»	500,00	
4.Раціональне використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів				
4.1.	Робота з обладнання виробничих баз та теплично-парникових господарств комунальних підприємств поутриманню зелених насаджень районів м.Києва та комунальних підприємств лісопаркових господарств твердоплавними котлами та переведення їх на індивідуальну систе			
4.1.1.		Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, комунальне підприємство по утриманню зелених насаджень Святошинського району м.Києва	1300,00	1299,81

4.1.2.		Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, комунальне підприємство по утриманню зелених насаджень Дарницького району м.Києва	450,00	449,81
	Разом		1750,00	1749,63
	Разом по розділу I		5949,52	3516,29
II. ЗАХОДИ , РОБОТИ ПО ЯКИХ РОЗПОЧИНАЮТЬСЯ У 2016 РОЦІ				
1.Охорона та раціональне використання водних ресурсів				
1.1.	Реконструкція гідротехнічних споруд р.Либідь, в т.ч проектні роботи	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КП «Плесо»	1000,00	976,99
1.2.	Розчистка та благоустрій водних об'єктів м. Києва, в т.ч. проектні роботи			
1.2.1.	Розчистка та благоустрій озер у парку "Нивки" в Шевченківському районі, в т.ч. проектні роботи	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КО "Київзеленбуд"	800,00	393,50
	Разом		1800,00	1370,49
2.Охорона і раціональне використання земель				
2.1.	Комплекс протизсувних заходів, спрямованих на запобігання розвитку небезпечних геологічних процесів , усунення або зниження до допустимого рівня її негативного впливу на території парку "Нивки" (східна частина) , в т.ч. проектні роботи	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КО "Київзеленбуд"	750,00	374,88
	Разом		750,00	374,88
3. Охорона і раціональне використання природних рослинних ресурсів				
3.1.	Заходи з озеленення міста та влаштування поливо-зрошувальних систем:			

3.1.1.	Заходи з озеленення міста в	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КО "Київзеленбуд"	22260,48	
	Голосіївському районі		1400,00	1394,20
	Дарницькому районі		1610,00	1523,94
	Деснянському районі		1960,00	1959,51
	Дніпровському районі		2610,00	2601,66
	Оболонському районі		2380,00	2373,44
	Печерському районі		1960,00	1870,67
	Подільському районі		2370,00	2368,05
	Святошинському районі		2660,00	2654,77
	Соломянському районі		2610,00	2581,32
	Шевченківському районі		2700,48	2651,82
3.2.	Ліквідація наслідків буреломів, сніголамів, вітровалів, в т.ч.			
3.2.1.	на території комунального підприємства "Дарницьке лісопаркове господарство"	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КП «Дарницьке лісопаркове господарство»	700,00	700,00
3.2.2.	на території комунального підприємства "Святошинське лісопаркове господарство"	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КП «Святошинське лісопаркове господарство»	700,00	700,00

3.2.3.	на території комунального підприємства "Лісопаркове господарство "Конча-Заспа"	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КП «Лісопаркове господарство "Конча-Заспа"»	100,00	100,00
	Разом		23760,48	23479,37
4. Збереження природно-заповідного фонду				
4.1.	Розробка проектів землеустрою щодо відведення у постійне користування земельних ділянок об'єктів природно-заповідного фонду м.Києва			
4.1.1.	Парк Наводницький у Печерському районі м.Києва	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, комунальне підприємство по утриманню зелених насаджень Печерського району м.Києва	240,00	
4.1.2.	Парк ім.Пушкіна у Шевченківському районі м.Києва	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, комунальне підприємство по утриманню зелених насаджень Шевченківського району м.Києва	200,00	198,82
	Разом		440,00	198,82
5 Рациональне використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів				
5.1.	Закупівля контейнерів для роздільного збору твердих побутових відходів та небезпечних відходів у складі побутових	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КП "Київкомунсервіс"	1000,00	
	Разом		1000,00	0,00
6 Наука, інформація і освіта, підготовка кадрів, екологічна експертиза, організація праці, забезпечення участі у діяльності міжнародних організацій природоохоронного спрямування, впровадження економічного механізму забезпечення охорони навколишнього прир				

6.1.	Створення та розповсюдження поліграфічної продукції з тематики поводження з роздільно зібраними відходами	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КП "Київкомунсервіс"	300,00	
	Разом		300,00	0,00
Разом за розділом II:			28050,48	25423,56
Разом за переліком:			34000,00	28939,85

13.9. Дозвільна діяльність у сфері природокористування

Законом України від 16 жовтня 2012 року «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації повноважень органів виконавчої влади у сфері екології та природних ресурсів, у тому числі на місцевому рівні» передбачено передачу від територіальних органів Міністерства екології та природних ресурсів України обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям ряду повноважень у сфері екології та природних ресурсів.

Управління екології та природних ресурсів Департаменту міського благоустрою та збереження природного середовища виконавчого органу Київради (КМДА) здійснює видачу документів дозвільного характеру та адміністративних послуг:

1. Підготовка проекту розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) про надання дозволу на видалення зелених насаджень
2. Видача ордеру на видалення зелених насаджень
3. Погодження заяви про наміри у складі розділу «Оцінки впливів на навколишнє середовище»(ОВНС)
4. Видача дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами другої та третьої групи
5. Погодження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, земельної ділянки, розташованої на території чи в межах об'єкта природно-заповідного фонду або в межах прибережної захисної смуги.
6. Реєстрація декларації про утворення відходів.
7. Погодження дозволу на провадження діяльності, пов'язаної зі штучними змінами стану атмосфери та атмосферних явищ у господарських цілях (висновок)
8. Підготовка висновку державної екологічної експертизи

У зв'язку зі зміною процедури отримання спеціального дозволу на користування надрами, було виключено адміністративну послугу щодо підготовки проекту рішення Київської міської ради щодо погодження надання надр у користування з метою геологічного вивчення і розробки

родовищ корисних копалин, а також для цілей, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин.

Відповідно до пункту 9 постанови Кабінету Міністрів України від 30.05.2011 р. № 615 «Про затвердження Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами» дозвіл на користування надрами видається Державною службою геології та надр України за погодженням з:

- Радою міністрів Автономної Республіки Крим, відповідними обласними, Київською і Севастопольською міськими радами - на користування ділянками надр з метою геологічного вивчення, розробки родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, а також для цілей, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин;

- відповідними районними, міськими, селищними, сільськими радами - на користування ділянками надр, що містять корисні копалини місцевого значення;

- Мінприроди - на всі види користування надрами.

Дії щодо погодження видачі дозволу вчиняються без залучення особи, що звернулася за одержанням дозволу, в межах строку, встановленого для видачі дозволу.

Додатково інформуємо, що Антикорупційною радою при Київському міському голові було виключено надання погодження дендроплану проектною документації, погодження плану прокладання інженерних мереж та погодження генерального плану будівництва (реконструкції тощо) об'єкта у зв'язку з відсутністю даних послуг в переліку дозвільних та адміністративних послуг.

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, що регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру щодо спеціального водокористування» від 07.02.2017 № 1830-VIII, дозвіл на спеціальне водокористування видається територіальними органами центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства.

Додатково повідомляємо, що управління екології та природних ресурсів Департаменту міського благоустрою та збереження природного середовища виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) припиняє прийом та видачу дозволу на спеціальне водокористування з 04.06.2017 року.

*Видача документів дозвільного характеру та адміністративних послуг управлінням екології та природних ресурсів
Департаменту міського благоустрою та збереження природного середовища*

Назва адміністративної послуги	Кількість виданих дозволів з 01.01.2016 по 01.01.2017
Видача дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами другої та третьої групи	330
Реєстрація декларації про утворення відходів	814
Погодження дозволу на впровадження діяльності, пов'язаної зі штучними змінами стану атмосфери та атмосферних явищ у господарських цілях (висновок)	0
Підготовка висновку державної експертизи	7
Погодження заяви про наміри у складі розділу «Оцінки впливів на навколишнє середовище» (ОВНС).	19
Видача ордеру на видалення зелених насаджень	0
Дозвіл на здійснення операцій у сфері поводження з відходами	0
Погодження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, земельної ділянки, розташованої на території чи в межах об'єкта природно-заповідного фонду або в межах прибережної захисної смуги	18
Дозвіл на видалення зелених насаджень (розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації))	6
Видача дозволу на спеціальне водокористування (у разі використання води водних об'єктів загальнодержавного значення)	65

ВИСНОВКИ

Стан навколишнього природного середовища м. Києва за останні роки екологічна ситуація стабілізувалася з тенденціями поступового покращення. Результати постійних спостережень за станом навколишнього природного середовища в м. Києві свідчать про те, що в 2016 році, як і в попередніх роках, істотних змін в екологічній ситуації не відбуло, підтримується тенденція до її стабілізації.

В цілому, за даними державних статистичних спостережень протягом 2016 р. в атмосферу міста у загальному обсязі надійшло 34,3 тис. т. забруднюючих речовин від стаціонарних джерел забруднення. у 2016 році розрахунки щодо обсягів викидів забруднюючих від пересувних джерел забруднення не проводилися.

У порівнянні з попереднім роком рівень забруднення атмосферного повітря міста по ІЗА дещо знизився (з 9,4 до 8,3), але залишився на рівні «високого». Знизились середньорічні концентрації діоксиду та оксиду азоту, формальдегіду. Вміст інших домішок майже не змінився.

На циркуляцію повітря впливають особливості забудови Києва, де в останні роки зросла кількість висотних споруд, а також наявність великої кількості водойм. У Києві швидкість вітру в усі пори року нижча, ніж за його межами.

Якість води р. Дніпро у 2016 році, у порівнянні з 2015 роком, спостерігались вищі значення за показниками забарвленість, перманганатна окиснюваність, вміст заліза. Під час весняного паводку (березень – травень) підвищились такі показники: забарвленість – до 54 градусів, перманганатна окиснюваність – до 13,6 мг/дм³, вміст заліза – до 0,24 мг/дм³. Влітку якість води за цими показниками майже не змінювалась. Однак фіксувалось підвищення температури води до 26оС, зниження розчиненого кисню у воді до 4,5 мг/дм³ та, як наслідок, незначне підвищення марганцю до 0,15 мг/дм³. З вересня і до кінця року якість води р. Дніпро покращувалась.

За комунальними підприємствами, які входять до складу комунального об'єднання «Київзеленбуд», закріплено близько 39,4 тис. га зелених насаджень, в т.ч. – 7,8 тис.га. зелених насаджень на території забудованої частини міста та 31,6 тис.га міських лісів.

Протягом 2016 року районними комунальними підприємствами по утриманню зелених насаджень міста на балансових територіях було висаджено 14923 дерев, 99054 кущів, 9,6 млн. шт. квітів та влаштовано і відновлено 115 га.

В рамках виконання заходів з озеленення, передбачених розпорядженням Київської міської державної адміністрації від 11.08.2016 № 662 «Про забезпечення на 2016 рік природоохоронних заходів у місті Києві» за замовленням КО «Київзеленбуд» виконано озеленення 60 об'єктів благоустрою зеленого господарства м. Києва.

З метою забезпечення надійного функціонування житлово-комунального господарства м. Києва на засадах енергозбереження,

задоволенні потреб споживачів у житлово-комунальних послугах, запобіганні виникненню надзвичайних ситуацій, що пов'язані з функціонуванням систем життєзабезпечення м. Києва була розроблена Комплексна цільова програма підвищення енергоефективності та розвитку житлово-комунальної інфраструктури міста Києва на 2016-2020 роки, яка затверджена рішенням Київської міської ради від 17 березня 2016 №232/232.

Для вирішення нагальних проблем, що накопичувалися у м. Києві впродовж останніх років у сфері екологічного планування, забезпечення поступового системного узгодження чинних міських цільових програм у сфері міської екополітики, благоустрою, охорони довкілля, їх укрупнення та інтеграції окремих заходів в межах поля відповідальності Департаментом міського благоустрою та збереження природного середовища виконавчого органу Київської міської ради (Київська міська державна адміністрація) розроблено проект Комплексної цільової програми екологічного благополуччя Києва на 2018-2020 роки. Основна мета зазначеної програми направлена на підтримку і зростання якості життя населення, на стабільне функціонування і розвиток економіки міста без збільшення навантаження на навколишнє середовище, забезпечення переходу від ліквідації наслідків забруднення до їх попередження, сприяння реальному переходу на засади сталого, екологічно збалансованого розвитку.

Екологічні проблеми м. Києва можуть бути вирішені тільки спільними зусиллями всіх громадян і з допомогою держави. Результати вище проведеного аналізу дають можливість зробити наступні висновки:

- пріоритетними для м. Києва залишаються заходи щодо поліпшення водних ресурсів, особливо щодо розчистки і регулювання русел, відновлення водності та поліпшення екологічного стану річок; укріплення берегів; забезпечення задовільного стану поверхневих і підземних водних об'єктів як джерел постачання населенню питної води; протипаводкових заходів;

- потребує продовження розвиток та вдосконалення регіональної системи моніторингу за станом довкілля із формуванням регіональної бази даних щодо стану довкілля та здоров'я населення на території м. Києва;

- основною і найголовнішою проблемою є недостатня забезпеченість фінансовими ресурсами для повноцінного і комплексного догляду за зеленими насадженнями міста;

- необхідним залишається проведення подальшого підвищення рівня екологічної свідомості, екологічної просвіти та виховання.